Ἀριθ. 34 – Λεπτὰ εἴκοσι.

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Δεύτερος — Συνδρομὴ ἐτησία: Ἐν Ἑλλάδι: φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδ. φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχ. ἀπὸ 1 ἰαν. ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶνε ἐτήσιαι — Τιμὴ προκηρ. φύλλων λ. 30 — Γραφ. τῆς Διευθύνσεως: Ὁδ. Σταδίου, 6. — 22 Αὐγούστου 1876

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΑΥΡΙΚΙΟΝ ΒΑΩΚ

Συνέχεια· ἴδε σελ. 513.

Τὸ νόμισμα.

Τὰ παιδία δὲν ἐλησμόνησαν τὴν συνέντευξιν, καθόσον δὲν εἶχον καὶ ἐννοήσει καλῶς πῶς δύναταί τις νὰ ἀγοράζῃ ὅ,τι θέλει μὲ τὰ χρήματα.

Ὁ διδάσκαλος, βλέπων αὐτὰ ἐρχόμενα, ἔλαβε δύο κουβάρια κλωστὴν καὶ τοῖς εἶπε: Πῶς νὰ κάμωμεν διὰ νὰ εὕρωμεν ποῖον τῶν κουβαρίων τούτων εἶναι μακρότερον;

Τὰ παιδία.—Πρέπει νὰ τὰ μετρήσωμεν.

—Μὲ τί πρέπει νὰ τὰ μετρήσωμεν;

Ὅλοι.—Μὲ τὸν πῆχυν.

Ἐμέτρησαν καὶ εὗρον ὅτι τὸ μὲν ἕνα κουβάριον ἐμπεριεῖχεν ἕνδεκα μέτρα κλωστῆς, τὸ δὲ δέκα μόνον.

Ὁ διδάσκαλος ἐπαναλαμβάνει: Ἰδοὺ δύο κάδοι· ὁ μὲν εἶναι πλατύτερος, ὁ δὲ ὑψηλότερος· τίς δύναται νὰ μὲ εἰπῇ τίς τῶν κάδων περιέχει περισσότερον ὕδωρ;

Ἐπειδὴ αἱ γνῶμαι ἦσαν διάφοροι, ἐδέησε νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ μέτρημα· ἔλαβον μίαν ὀκᾶν καὶ εἶδον ὅτι ὁ μὲν ἠδύνατο νὰ χωρέσῃ δέκα τρεῖς, ὁ δὲ δεκατέσσαρας ὀκάδας.

—Εἰξεύρετε τώρα διατί ἀγοράζει τις μὲ τὰ νομίσματα; ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος.

Τὰ παιδία ἐκυττάζοντο, διότι δὲν εἶχον ἀκόμη ἐννοήσει.

Ὁ διδάσκαλος λέγει: Νὰ σᾶς βοηθήσω. Ἰδοὺ ἕνα τραπέζιον καὶ ἕνα φόρεμα· ποῖον ἐξ αὐτῶν ἀξίζει περισσότερον; Τὸ φόρεμα κάμνει 50 δρ., καὶ τὸ τραπέζιον 40 δρ.

Ποῖον ἀξίζει περισσότερον;

Τὰ παιδία.—Τὸ φόρεμα.

Ὁ διδάσκαλος.—Καὶ κατὰ πόσον;

Τὰ παιδία.—Κατὰ 10 δραχμάς.

Ὁ διδάσκαλος.—Βλέπετε ὅτι μετεχειρίσθην τὴν δραχμήν, δηλ. τὸ νόμισμα, διὰ νὰ μετρήσω ἢ νὰ καταδείξω τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων τούτων.

Ὁ Ἰωάννης ἐσχολίασεν ὅ,τι ἤκουσε κατὰ τὸν τρόπον του: «Μία σβοῦρα ἔχει 10 λεπτά, καὶ μὲ δέκα λεπτὰ ἀγοράζομεν 12 βώλους· ὥστε τὸ πρωὶ ἔδωκα 8 βώλους περισσότερον εἰς τὸν Παῦλον, ἀφοῦ τῷ ἔδωκα 20. Ἐὰν τὸ εἴξευρον!»

Ὁ Παῦλος ἐφαίνετο λυπημένος, διότι ἐφοβεῖτο μὴν ὑποχρεωθῇ νὰ ἀποδώσῃ τοὺς 8 βώλους.

Ὁ διδάσκαλος τὸν ἀπήλλαξε τοῦ φόβου τούτου. Ἀνταλλαγὴ ἐλευθέρως συνομολογουμένη καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη εἶναι ὁριστικὴ καὶ ἔγκυρος, λέγει, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὴν ἀκυρώσῃ.

Ἡ νομιμότης ἤρκει εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Παύλου, ἀλλὰ αὐτὴ μόνη πάντοτε δὲν ἀρκεῖ. Πρέπει νὰ ἦναί τις ἐν τάξει ὄχι μόνον μὲ τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν δικαιοσύνην.

Ἄλλως, ὡς θὰ ἴδωμεν ἄλλοτε, ἡ ἀξία ἀντικειμένου τινὸς μεταβάλλεται συχνά, καὶ ἡ τιμὴ δὲν δεικνύει τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος εἰς πάντα χρόνον, ἀλλὰ τί ἤξιζε τὴν στιγμὴν τῆς ἀγορᾶς ἢ τῆς ἀνταλλαγῆς.

— Πλὴν διατί λαμβάνουν χαλκοῦν, ἀργυροῦν ἢ χρυσοῦν νόμισμα διὰ νὰ μετρήσουν τὴν ἀξίαν; ἠρώτησεν ὁ Παῦλος.

—Ἡ ἐξήγησις εἶναι εὔκολος, ἀπήντησεν ὁ διδάσκαλος. Ἄλλοτε ἔλεγον: Τὸ δεῖνα πρᾶγμα ἀξίζει 3 πρόβατα, 4 πρόβατα, ἢ 2 βόας, 3 βόας. Τὸ νόμισμα τοῦτο ἦτον ἥκιστα εὔχρηστον. Πρῶτον, ὄχι μόνον δὲν ἐτίθετο ἐντὸς τοῦ θυλακίου καὶ ἦτον δυσμετακόμιστον, ἀλλ' ἔπρεπε καὶ νὰ τρέφῃ τις τὸ νόμισμα τοῦτο· ἠδύνατο δὲ νὰ φθαρῇ, καὶ τέλος ἦτον ἀδιαίρετον. Ἐὰν κόψῃς τὸ πρόβατον εἰς 2, εἰς 4 ἢ 8 τεμάχια, δὲν διατηρεῖται οὔτε δι' ἕνα μῆνα.

Σήμερον ἀκόμη ὑπάρχουσι μέρη εἰς τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται ὄστρακόν τι λεγόμενον κόριες ἀντὶ νομίσματος. Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχουσι πολλά, χρειάζεται ἕνας γεμάτος σάκος διὰ νὰ ἀγοράζῃ τις ἕνα βοῦν, ὅπερ ὄχι εὔχρηστον, ἐνῷ τὰ μέταλλα δὲν εὑρίσκονται ἐν μεγάλῃ ποσότητι, καὶ ἀποκτῶνται διὰ μακρᾶς καὶ ἐπιπόνου ἐργασίας, διατηροῦνται ἐπὶ μακροτάτους χρόνους, καὶ διαιροῦνται εἰς μικρότατα τεμάχια ἀξίας ἀναλόγου τοῦ βάρους των.

Ἐννοεῖτε τώρα; ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος;

—Κάλλιστα, ἀπήντησεν ὁ Ἰωάννης. Μετρεῖται ἡ σημερινὴ ἀξία πράγματός τινος;

—Εἰπὲ κάλλιον, λέγει ὁ διδάσκαλος, ὅτι γίνεται γνωστὴ ἡ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξία, ἀφοῦ ἡ ἀξία ὑπόκειται εἰς μεταβολήν. Ἀλλ' ἂς μὴν ἐπιμείνωμεν εἰς τὴν λέξιν.

—Ἔπειτα, φυλάττει τις τὸ νόμισμα μέχρις ὅτου λάβῃ ἀνάγκην νὰ ἀγοράσῃ τι.

—Ὅλος ὁ κόσμος τὸ λαμβάνει, ἐπαναλαμβάνει ὁ διδάσκαλος, διότι εἶναι ἓν τῶν μέσων τῶν διευκολυνόντων τὴν συναλλαγήν· τὰ ἄλλα προϊόντα δὲν θὰ παρεῖχον τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν, καὶ διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν φέρουν ἐντετυπωμένην σφραγῖδά τινα, δεικνύουσαν ἀκριβῶς τὴν ἀξίαν.

Α. Βερναρδάκης.

Ἕπεται συνέχεια.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΗΡΙΟΥ

Συνέχεια· ἴδε σελ. 514.

ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

Προϊόντα τῆς καύσεως. Ὕδωρ ἐκ τῆς καύσεως προερχόμενον. Φύσις τοῦ ὕδατος. Τὸ ὕδωρ δὲν εἶναι σῶμα ἁπλοῦν. Ὑδρογόνον.

Ἐνθυμεῖσθε βεβαίως ὅτι μετὰ τὴν τελευταίαν συνδιάλεξιν ἐχωρίσθημεν ὅτε ἤρχισα νὰ σᾶς λέγω περὶ τῶν προϊόντων τῆς καύσεως τοῦ κηρίου· καὶ εἴδομεν ὅτι μετ' ὀλίγης ἐπιτηδειότητος ἠμποροῦμεν ν' ἀναγκάσωμεν ἓν κηρίον νὰ μᾶς δώσῃ διαφόρους ὕλας. Εἴδομεν ὅτι ὑπάρχει καὶ μία ὕλη ἣν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ λάβωμεν ὁσάκις τὸ κηρίον καίει καλῶς. Εἶναι δὲ ἡ ὕλη αὕτη ὁ καπνὸς ἢ ὁ ἄνθραξ. Προσέτι ἐμάθομεν ὅτι ὑπάρχει καὶ ἄλλη οὐσία, ἥτις ὑψοῦται ὑπεράνω τῆς φλογὸς, δὲν διακρίνεται τόσον καλῶς, καθὼς ὁ καπνὸς, καὶ ὑπὸ μορφὴν διάφορον, ἀποτελεῖ μέρος τοῦ γενικοῦ ῥεύματος, τὸ ὁποῖον, ὑψούμενον πέριξ τοῦ κηρίου, γίνεται ἀόρατον καὶ χάνεται. Ἀλλὰ δὲν ἀνεγνωρίσαμεν τούτων μόνον τῶν προϊόντων τὴν παρουσίαν. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι εἰς τὸ ἀναβαῖνον ῥεῦμα, τὸ πηγάζον ἐκ τοῦ κηρίου, εὕρομεν καὶ μέρος δυνάμενον νὰ πυκνωθῇ εἰς τὸ κοχλιάριον, εἰς τὸ πινάκιον, καὶ εἰς πᾶν ἄλλο ψυχρὸν ἀντικείμενον, καὶ ἄλλο μέρος μὴ πυκνούμενον.

Ἂς ἰδῶμεν πρῶτον τὸ δυνάμενον νὰ πυκνωθῇ. Θὰ τὸ ἐξετάσωμεν, καὶ μετ' ἐκπλήξεως θὰ ἰδῶμεν ὅτι τὸ μέρος τοῦτο εἶναι οὐδὲν ἄλλο παρὰ νερόν. Εἰς τὸ τέλος τῆς παρελθούσης συνδιαλέξεως σᾶς ὡμίλησα περὶ τούτου ἐν παρόδῳ, καὶ σᾶς εἶπα ὅτι καὶ τὸ νερὸν εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ προϊόντα τοῦ κηρίου ὅσα συμπυκνοῦνται. Σήμερον θέλω νὰ προσέξωμεν περισσότερον εἰς τοῦτο, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν τὸ νερὸν καὶ ὡς πρὸς τὴν γενικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἰδιαιτέρως ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς σπουδῆς ἡμῶν.

Ἔλαβον τὰ μέτρα μου ὅπως κατορθώσω διὰ πειράματος νὰ συμπυκνώσω τὸ ὕδωρ τὸ περιεχόμενον ἐντὸς τῶν προϊόντων τοῦ κηρίου, καὶ τότε θὰ σᾶς δείξω τὸ ὕδωρ τοῦτο. Ἐκ τῶν καλητέρων τρόπων διὰ νὰ καταστήσω τὴν ὕπαρξιν τοῦ ὕδατος ἐπαισθητὴν εἰς τόσους ἀκροατὰς ἐνταῦτῳ θὰ εἶναι νὰ σᾶς ἐξηγήσω ὁρατήν τινα δρᾶσιν τοῦ ὕδατος, καὶ ἔπειτα νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸ πείραμα εἰς τὴν σταγόνα ἥτις θὰ σχηματισθῇ ὑπὸ τοῦτο τὸ ἀγγεῖον. Ἔχω ἐδῶ χημικήν τινα οὐσίαν, ἀνακαλυφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἤμφρυ Δάβυ, καὶ ἐνεργοῦσαν δραστηριώτατα ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Θὰ τὴν μεταχειρισθῶ λοιπὸν διὰ νὰ μᾶς δείξῃ τὴν παρουσίαν τοῦ ὕδατος. Ἡ οὐσία αὕτη καλεῖται ποτάσσιον, διότι ἐξάγεται ἐκ τῆς ποτάσσης, τοῦ ἀλκαλικοῦ ἅλατος. Λαμβάνω λοιπὸν ὀλίγην ποσότητα ἐξ αὐτῆς, καὶ τὴν ῥίπτω εἰς αὐτὴν τὴν λεκάνην. Βλέπετε· ἀμέσως ἀνάπτει, διότι ἡ λεκάνη περιέχει ὕδωρ. Βλέπετε ὅτι ἐπιπλέει καὶ παράγει κυανῆν ἢ γαλανὴν φλόγα. Τὸ ποτάσσιον λοιπὸν καίει εἰς τὸ νερόν. Τώρα ἂς ἀφαιρέσω τὸ κηρίον τὸ καῖον ὑποκάτω τοῦ ἀγγείου τούτου. Τὸ ἀγγεῖον περιέχει πάγον καὶ ἅλας, διὰ νὰ πυκνόνῃ διὰ τοῦ ψύχους τοὺς ὑδατώδεις ἀτμοὺς οἱ ὁποῖοι παράγονται ἀπὸ τὸ κηρίον, καὶ κολλῶνται εἰς τὸ ἀγγεῖον. Θὰ ἰδῆτε μίαν σταγόνα νεροῦ, προϊὸν συμπεπυκνωμένον τῆς καύσεως, νὰ κρέμαται ὑπὸ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν τοῦ ἀγγείου. Θὰ ἰδῆτε ὅτι καὶ εἰς τὴν σταγόνα ταύτην τὸ ποτάσσιον ἀνάπτει καθὼς καὶ ἐντὸς τοῦ νεροῦ τῆς λεκάνης. Ἰδοὺ, καίει ἀπαραλλάκτως ὡς ἐκεῖ. Λαμβάνω ἄλλην σταγόνα εἰς τὴν πλάκα ταύτην τοῦ ὑαλίου. Ἅμα πλησιάσω τὸ ποτάσσιον θὰ γνωρίσητε ὅτι εἶναι νερὸν ἡ σταγών· εἶναι δὲ τὸ νερὸν τοῦτο προϊὸν τοῦ κηρίου. Ὁμοίως ἂν θέσω τὸν λύχνον τοῦ οἰνοπνεύματος ὑπὸ τὸ ἀγγεῖον τοῦτο, θὰ ἰδῆτε πάχνην νὰ κολλήσῃ εἰς αὐτὸ καὶ νὰ τὸ ὑγράνῃ, καὶ ἡ πάχνη αὕτη εἶναι ἐπίσης τὸ προϊὸν τῆς καύσεως. Πιστεύω ὅτι ὅταν ἰδῆτε νὰ πίπτωσιν ἀπὸ τοῦ ἀγγείου σταγόνες εἰς τὸ φύλλον τοῦτο τοῦ χαρτίου τὸ ὁποῖον ἀπλόνω ὑπ' αὐτὸ, θὰ σᾶς ἀποδείξουν ὅτι ἡ καῦσις παράγει ἱκανὴν ποσότητα ὕδατος. Ἂς προσμείνωμεν. Θὰ ἰδῆτε ἀμέσως ἂν παρήχθη πολὺ νερόν. Τώρα, ἂν λάβω σωλῆνα φωταερίου, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν θέσω δοχεῖον περιέχον μίγμα τι ψυκτικὸν, δηλαδὴ παράγον ψῦχος, θὰ παραγάγω ὑπὸ τὸ δοχεῖον νερὸν, διότι καὶ τοῦ φωταερίου ἡ καῦσις ἐπίσης παράγει νερόν.

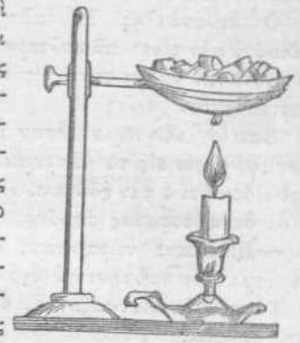

Σχ. 21.

Ἰδοὺ τώρα φιάλη περιέχουσα ποσότητά τινα ὕδατος, ὕδατος καθαρωτάτου, ἀπεσταγμένου, παραχθέντος ἐκ καύσεως φωταερίου. Κατ' οὐδὲν αὐτὸ διαφέρει τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, τῆς θαλάσσης, τῆς βρύσεως, ὅταν καὶ ἐκεῖνο

Σχ. 22.

τὸ ἀποστάξωμεν καὶ τὸ καθαρίσωμεν. Τὸ νερὸν εἶναι πανταχοῦ τὸ ἴδιον. Ἐνίοτε ἠμποροῦμεν δι' ἐπιτηδείων τρόπων νὰ προσθέσωμεν εἰς αὐτὸ κἀνὲν ξένον σῶμα δι' ὀλίγον καιρὸν, ἢ ἠμποροῦμεν καὶ ν' ἀφαιρῶμεν ἀπ' αὐτοῦ διαφόρους διαλυθείσας ὕλας. Ἀλλὰ τὸ νερὸν μένει πάντοτε τὸ ἴδιον, εἴτε στερεὰν ἂν ἔχῃ μορφὴν, εἴτε ὑγρὰν, ἢ ἀερώδη. Ἰδοὺ *(δεικνύει ὁ καθηγητὴς ἄλλην φιάλην)* νερὸν παραχθὲν ἀπὸ τῆς καύσεως συνήθους λύχνου. Μία λίτρα ἐλαίου, ἂν ἡ καῦσις ἔγινε καλῶς, παράγει ὀλίγον περισσότερον μιᾶς λίτρας νεροῦ. Ἐδῶ ἔχω ἄλλο δεῖγμα νεροῦ, παραχθέντος διὰ μικροῦ πειράματος ἐκ κηρίου ἀγιοκηρίνου. Ἠμποροῦμεν νὰ δοκιμάσωμεν τὰς περισσοτέρας καυσίμους ὕλας, καὶ πάντοτε θὰ ἰδῆτε ὅτι, ὅταν παράγωσι φλόγα, παράγουσι καὶ νερόν. Εὔκολον σᾶς εἶναι νὰ κάμετε καὶ οἱ ἴδιοι τοιαῦτα πειράματα· πρὸς τοῦτο ἠμπορεῖ νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ τὸ μέγα κοχλιάριον τοῦ ζωμοῦ, ἢ πᾶν ἄλλο τοιοῦτο ἀντικείμενον. Ἂν εἶναι καθαρὰ, καὶ ἂν εἶναι καλὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος, διὰ νὰ μὴ συγκεντρόνηται ἡ θερμότης εἰς ἓν μέρος καὶ ἐμποδίζῃ τὴν πύκνωσιν, θὰ ἰδῆτε τὸ νερὸν νὰ πυκνόνηται ὑπεράνω τοῦ κηρίου.

Τώρα δὲ, θέλων νὰ προχωρήσω περαιτέρω εἰς τὴν θεωρίαν τῆς παροδόξου αὐτῆς παραγωγῆς τοῦ νεροῦ διὰ τῶν καυσίμων ὑλῶν καὶ τῆς καύσεως, πρέπει πρὸ παντὸς νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι τὸ νερὸν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ εἰς διαφόρους καταστάσεις. Ἴσως τὸ γνωρίζετε ἤδη ὑφ' ὅλας του τὰς μορφάς. Πρέπει ὅμως νὰ προσέξητε ὀλίγον εἰς ὅ,τι σᾶς λέγω, διὰ νὰ πεισθῆτε ὅτι ὑπὸ ὅλας τὰς μεταμορφώσεις του μένει πάντοτε τὸ ἴδιον, ἐντελῶς καὶ ἀπολύτως τὸ ἴδιον, εἴτε κηρίου προϊὸν εἶναι, εἴτε ἐκ τῆς θαλάσσης ἢ ἀλλαχόθεν λαμβάνεται.

Α. Ρ. Ραγκαβης.

Ἕπεται συνέχεια.

Τὸ ἑπόμενον περιπαθὲς καὶ διδακτικὸν μυθιστόρημα ἐστέφη ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημείας, πλεῖσται δ' ἀνατυπώσεις αὐτοῦ ἐγένοντο ἐν Γαλλίᾳ.

Σ. τ. Δ.

ΟΙ ΜΕΛΑΟΝΥΜΦΟΙ ΤΗΣ ΣΠΙΤΖΕΒΕΡΓΗΣ

Α΄

Πρωΐαν τινὰ, ὁ ἀξιότιμος Κ. Βανσκὲπ, πλούσιος ναύκληρος τῆς Δουνκέρκης, ἠγέρθη μετὰ σπουδῆς ἀσυνήθους εἰς τὸν τακτικὸν καὶ ἤρεμον αὐτοῦ βίον.

Ἦτο ἀνὴρ σχεδὸν προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν ὁ Κ. Βανσκὲπ, παχὺς, βραδυκίνητος καὶ ἀπαθής.

Κατὰ τὴν νεότητά του εἶχεν ἐργασθῆ συντόνως καὶ μεθ' ὑπομονῆς, ὅπως δὰ οἱ Φλαμανδοὶ ἐργάζονται, ἵνα παρασκευάσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν περιουσίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε. Διεκρίθη εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον καὶ διὰ τῆς τιμιότητός του κατώρθωσε νὰ ἐφελκύσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν προϊσταμένων του, δὲν ἐστερεῖτο δὲ καὶ φυσικῆς τινος εὐφυΐας· ὅθεν κατ' ἀρχὰς μὲν κὐτύχησεν εἰς τὰς μικρὰς ἐργασίας, ἃς εἶχεν ἐπιχειρήσει, τέλος δὲ συνέστησε καὶ ἴδιον ἐμπορικὸν οἶκον ἀξιόλογον καὶ ἐξήρτυε πλοῖα διὰ τὴν ἁλιείαν τοῦ ὀνίσκου εἰς Ἰσλανδίαν καὶ διὰ τὴν τῆς φαλαίνης εἰς τὰς θαλάσσας τῆς Γροενλάνδης. Ἀπέστελλεν εἰς τὸ Ἀμβοῦργον, εἰς τὴν Κοπεγχάγην, εἰς τὴν Χριστιανίαν τὰ προϊόντα τοῦ τόπου του καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐλάμβανε φορτία ξύλων, δερμάτων, στεάτων, τὰ ὁποῖα ἐμπορεύετο.

Εἶχε χάσει εὐθὺς κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς εὐτυχίας του τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐνάρετον σύζυγόν του ἥτις ἐγκαρδίως εἶχε συμμετάσχει τῶν πρώτων του ἐργασιῶν. Πικρῶς τὴν εἶχε κλαύσει καὶ ἂν καὶ ἦτο ἀκόμη νέος καὶ ἠδύνατο νὰ συνάψῃ ἀξιόλογον γάμον, οὐδέποτε ἐσκέφθη τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν στοργὴν τὴν εἶχε συγκεντρώσει εἰς τὴν μονογενῆ του θυγατέρα, τὴν φιλτάτην του Ῥόζαν Μαρίαν.

Πάντες ἀνωμολόγουν ὅτι ἐκέκτητο ἱκανὴν περιουσίαν, οἱ ἐπισημότατοι δὲ τῶν τραπεζιτῶν ὡμίλουν περὶ αὐτοῦ μετὰ τῆς προσηκούσης ὑπολήψεως. Οἱ ἔμποροι τῆς Δουνκέρκης τὸν εἶχον πολλάκις τιμήσει διὰ τῆς ψήφου των καὶ οἱ καλλίτεροι πλοίαρχοι ἐθεώρουν τιμὴν των νὰ κυβερνῶσι τὰ πλοῖά του. Ἂν καὶ ἦτο δὲ πλουσιώτατος δὲν ἔζη λίαν πολυτελῶς· δὲν εἶχεν οὔτε ἵππους, οὔτε ἁμάξας, οὔτε ἐπαύλεις, σπανίως δὲ μόνον ἐδιδέ τινα γεύματα. Ἤθελεν ὅμως εἰς τὰ γεύματά του καὶ εἰς τὰς δημοτελεῖς ἑορτὰς τῆς Δουνκέρκης νὰ παρουσιάζηται ἡ περιλημένη του Ῥόζα Μαρία ἐστολισμένη μὲ τὰ πολυτιμότατα ὑφάσματα καὶ τὰ λεπτότατα τρίχαπτα. Δὲν τὸν ἔμελλε διὰ τὸν ἑαυτόν του· ἤθελεν ἥσυχος καὶ τακτικὸς ὡς ἐκκρεμὲς ὡρολογίου νὰ ῥέῃ ὁ βίος του καὶ εὐχαριστεῖτο συναισθανόμενος τὴν εὐζωΐαν, ἧς ἀπήλαυε. Πρὸ πάντων δὲ ἄκρα ἦτο ἡ εὐδαιμονία του ὅτε, τὸ ἑσπέρας, ἐχώνετο εἰς τὰ μαλακά του προσκεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἦσαν πλήρη πτερῶν πτηνῶν θαλασσίων καὶ ὅτε, τὴν πρωΐαν, κατὰ τὸ ἥμισυ ἐγρηγορῶς καὶ κοιμώμενος κατὰ τὸ ἥμισυ, διήρχετο ὥρας τινας ἀργὸς καὶ ἐξηπλωμένος ὡς ἀληθὴς συβαρίτης. Κατὰ μὲν τὸ θέρος δὲν ἐπείθετο νὰ ἐγερθῇ τῆς κλίνης εἰμὴ πολλὴν ὥραν ἀφ' οὗ ὁ ἥλιος ἤθελεν εἰσχωρήσει διὰ τῶν ἡμικλείστων παραθύρων του, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα δὲν ἤνοιγε τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης του πρὶν ἢ ὁ ὑπηρέτης ἤθελεν ἀνάψει τὴν θερμάστραν του. Τότε ἐκάθητο, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας καὶ περιέμενε. . . . . Περιέμενε τὸ ἐλαφρὸν βάδισμα, τὸ ὁποῖον ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἠκούετο καθ' ἑκάστην εἰς

τὸν διάδρομον καὶ καθ' ἑκάστην καθήδυνε τὰ πατρικά του ὦτα! Μόλις διέκρινε τὸ βάδισμα ἐκεῖνο ἐρρίπτετο πάλιν εἰς τὴν κλίνην καὶ προσεποιεῖτο ὅτι κοιμᾶται, ὁ ὑποκριτής! Καὶ ἐκείνη εἰσήρχετο, ἐκείνη, πρὸς ἣν ἔτεινεν ὁ πρῶτός του λογισμός· εἰσήρχετο ἡ ὡραία του Ῥόζα Μαρία θαῤῥαλέα καὶ μὴ πιστεύουσα πλέον εἰς τοὺς πατρικοὺς δόλους. Χωρὶς νὰ διστάσῃ, ἔσυρε τὰ παραπετάσματα. Ὡς ζῶσα χαραυγὴ ἐπέχυνεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ πρῶτον φῶς, ἔπειτα τὸν ἠσπάζετο ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὸν τὸν καφὲν, τὸν ὁποῖον εἶχε μόνη της παρασκευάσει. Ἐνίοτε δὲ διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὸν πατέρα της ἡ κόρη προσεποιεῖτο καὶαὐτὴ ὅτι τὸν ἐνόμιζε κοιμώμενον καὶ ἐν σιγῇ ἐκάθητο παρὰ τῇ κλίνῃ. Τότε ἐγέλα ἄσβεστον γέλωτα ὁ ἀγαθὸς πατὴρ, ὡς μαθητὴς ἀπατήσας τὸν διδάσκαλόν του, ἔπινεν ἔπειτα τὸν καφέν του ἀτενῶς προσβλέπων εἰς τὴν θυγατέρα του καὶ ἠρώτα αὐτὴν περὶ τῶν πρακτέων κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἂν καὶ ἤξευρε καλῶς ὥραν πρὸς ὥραν τί αὕτη ἔμελλε νὰ πράξῃ· ἔπειτα ὄχι ἄνευ πόνου τὴν παρεκάλει ν' ἀποσυρθῇ, ἐνεδύετο, ἥναπτε τὴν πίπαν του καὶ κατέβαινεν εἰς τὸ γραφεῖόν του.

Λέγει που ὁ Σατωβριάνδ παραδοξολογῶν ἴσως ὅτι ἡ τάξις εἰς τὰς συνηθείας μας μᾶς ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ τρελλαθῶμεν. Χωρὶς ποτὲ ν' ἀναγνώσῃ τὰ ἔργα τοῦ μεγαλωνύμου συγγραφέως τῆς Ἀταλᾶς καὶ τοῦ Ῥεναίου, ὁ Κ. Βανσκὲπ εἶχε περίπου τὴν αὐτὴν γνώμην. Ἦτο πεπεισμένος ὅτι ἡ τάξις καὶ ἡ ἀκρίβεια ἐν παντὶ πράγματι προφυλάττουσι κατ' ἐξοχὴν ἀπὸ παντὸς ἐπικινδύνου διανοήματος, ἀπὸ πάσης τολμηρᾶς ἐπιχειρήσεως, ἀπὸ τῆς βαρυθυμίας, συντελοῦσι δὲ εἰς τὴν ἡσυχίαν τοῦ πνεύματος καὶ εἰς τὴν ὑγείαν.

Τάξιν λοιπὸν καὶ ἀκρίβειαν ἀπῄτει αὐστηρῶς παρὰ τῶν ὑπαλλήλων του, παρὰ τῶν ὑπηρετῶν του καὶ παρ' αὐτῆς τῆς ἀγαπητῆς του Ῥόζας Μαρίας, ἥτις ἂν καὶ ἐμειδία ἐνίοτε διὰ τὰς λεπτολόγους διατάξεις τοῦ πατρός της, ὑπήκουεν οὐδὲν ἧττον ἐν παντὶ προθύμως καὶ μετὰ σεβασμοῦ. Τὴν δεῖνα ὥραν ὁ Κ. Βανσκὲπ διένειμε τὴν ἐργασίανεἰς τοὺς ὑπαλλήλους του, τὴν δεῖνα ὥραν ἐδέχετο τοὺς πράκτοράς του καὶ ὅτε τὸ παλαιὸν τῆς Δουνκέρκης ὡρολόγιον ἐσήμαινε μεσημβρίαν, ὁ Κ. Βανσκὲπ ἔπρεπε νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν τράπεζαν, εἰς τὴν θέσιν του, μὲ τὴν *πετσέτα*ν του περὶ τὸν τράχηλον, κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν. Τὸ φαγητόν του ἦτο καὶ αὐτὸ κανονισμένον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν συστηματικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους καὶ τὰς ἐντολὰς τῆς Ἐκκλησίας· διότι ἦτο εὐσεβὴς καθολικὸς καὶ ἀγογγύστως ὑπέβαλλεν ἑαυτὸν εἰς τὰς περὶ νηστείας ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις. Ἔχων δὲ τὸ πάθος τοῦτο τῆς τάξεως, ὅπερ ἔβαινε κατ' ἔτος αὐξανόμενον καὶ ἐνίοτε ὡμοίαζε πρὸς ἀληθινὴν μανίαν, θὰ κατήντα ἴσως νὰ ζυγίζῃ τὴν τροφὴν καὶ τὸ ποτόν του ὡς ὁ δανὸς ποιητὴς Ὄλβεργ, ἂν δὲν εἶχε καί τινας πρὸς τὴν ἡδυπάθειαν τάσεις, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἀφελῶς ἐμέμφετο ἑαυτὸν χωρὶς νὰ δύνηται ν' ἀντιστῇ εἰς αὐτάς. Ἠγάπα νὰ ῥοφᾷ κατὰ μικρὸν, στηρίζων ἐπὶ τῆς τραπέζης τοὺς ἀγκῶνας, φιάλην βορδιγαλείου οἴνου συνομιλῶν ἅμα καὶ ἀστεϊζόμενος μετὰ τῆς θυγατρός του, εὐχαριστεῖτο πολὺ ἐν ᾧ ἐκάπνιζε τὴν πίπαν του ν' ἀπογεύηται ἡδέως κυαθίσκον ἐκλεκτοῦ καφὲ, ἐν ᾧ ἐνέχυνε καὶ σταγόνας τινὰς πνευματώδους ποτοῦ καὶ τότε, τῇ ἐπιδράσει τῶν γαστρονομικῶν τούτων ἡδονῶν, καθηδύνοντο τὰ διανοήματά του καὶ εὐρύνετο ἡ καρδία του τόσον, ὥστε ἠδύνασο νὰ ὑπολάβῃς ὅτι ὁ Κ. Βανσκὲπ ἦτο φιλόσοφος ἀκολουθῶν τοῦ Ἐπικούρου τὰ δόγματα.

Τοιαύτας στιγμὰς ἐξέλεγεν ἡ ἀγαθή του κόρη ἵνα τὸν παρακαλέσῃ νὰ βοηθήσῃ πτωχήν τινα οἰκογένειαν, ἢ νὰ ἐλεήσῃ δυστυχῆ τινὰ ὀφειλέτην καθυστεροῦντα τὸ χρέος του, ἢ νὰ συγχωρήσῃ ναύτην τινα πταίσαντα· περὶ ἑαυτῆς οὐδὲν εἶχε νὰ ζητήσῃ. Ὁ πατήρ της δὲν τὴν ἄφινε νὰ ἐπιθυμήσῃ τίποτε, προλαμβάνων καὶ τὰς ἐλαχίστας αὐτῆς εὐχάς.

Πρωΐαν τινὰ ὁ ἥσυχος, ὁ ἀπαθὴς, ὁ ἀμετάβλητος Κ. Βανσκὲπ ἠγέρθη τῆς κλίνης χωρὶς νὰ περιμείνῃ οὔτε νὰ ἀνάψουν τὴν θερμάστραν του, ἂν καὶ ἐμέσαζεν ὁ χειμὼν καὶ ἦτο δριμύτατος κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, οὔτε νὰ προσέλθῃ ἡ θυγάτηρ του ἡ ἀγαπητή. Ἐνεδύθη τὸ πρωϊνόν του ἱμάτιον, περιεπάτησεν ὀλίγον ἐν τῷ κοιτῶνί του καὶ τρίβων διὰ τῆς χειρὸς τὸ μέτωπον ὡς ἂν ἤθελε νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ἰδέας του·

«Ναὶ, εἶπε, εἶνε πολὺς καιρὸς ἀφ' ὅτου τὸ σχέδιον αὐτὸ μὲ ἀπασχολεῖ, καὶ ἂν καὶ συνήθως εἶμαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου, καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἀπόψε δὲν ἠδυνήθην νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς· πρέπει νὰ τὸ ἐκτελέσω..... Ἂς ἴδωμεν, ἐπανέλαβεν ἀφ' οὗ ἐσκέφθη ὀλίγον· διὰ τί νὰ διστάζω; ἡ φάλαινα κατέλιπεν ἀληθῶς τὰς ἀκτὰς τῆς Σπιτζεβέργης, ὄχι ὅμως καὶ ἐντελῶς· ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα ζῶα ἐξ ὧν δύναταί τις νὰ ἐξαγάγῃ ἔλαιον καλλίτερον καὶ τοῦ τῆς φαλαίνης, ὑπάρχουσι δέρματα, τὰ ὁποῖα πολὺ ἐπιζητοῦνται καὶ ὀδόντες, οἵτινες ἀξίζουσιν ὅσον τὸ ἐλεφαντοκόκκαλον. Ὁ ἐν Κοπεγχάγῃ ἀνταποκριτής μου χθὲς ἀκόμη μοὶ ἔγραφεν ὅτι οἱ ἁλιεῖς τοῦ Χάμμερφες καὶ τοῦ Ἀρχαγγέλου ἐκέρδησαν ἄπειρα ἐκ τοῦ τοιούτου ἐμπορίου. Διὰ τί νὰ μὴ δοκιμάσω καὶ ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἐπιχείρησιν; Ἀρκεῖ νὰ ἐξαρτύσω τὸ νέον πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐναυπήγησα καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ᾖνε βεβαίως εὐτυχὲς διότι ἔδωκα εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς κόρης μου... εἶνε λαμπρὸν πλοῖον, στερεὸν καὶ τὸ κυβερνᾷ ἐκεῖνος ὁ ἀτρόμητος Βλονδὼ, ὁ ὁποῖος τοσάκις ἐταξείδευσεν εἰς τὴν Γροενλανδίαν· θὰ τῷ δώσω ὡς ὑποπλοίαρχον τὸν Μαρσὲλ, παλληκάρι μιᾶ φορά...

Καὶ ἔπειτα τὸν προστατεύει καὶ ἡ κόρη μου τὸν νέον αὐτὸν ὑποπλοίαρχον· μοὶ φαίνεται μάλιστα, ... ἄ! τί λέγω.... ἀνοησίας! Ἡ καϋμένη ἡ Ῥόζα Μαρία εἶνε τόσον φρόνιμος· στοιχηματίζω ὅτι οὔτε τῆς ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ μυαλὸ ὁ γάμος· ὅταν ἔλθῃ δὲ ἡ ὥρα ἐγὼ θὰ τῆς ἐκλέξω σύζυγον..»

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ καλὸς Κ. Βανσκὲπ ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς του ὡς διὰ ν' ἀποδιώξῃ ὀχληράν τινα εἰκόνα. Πολλάκις, ναὶ, εἶχε σκεφθῆ ὅτι ἦτο πλέον εἴκοσιν ἐτῶν ἡ Ῥόζα Μαρία καὶ ἔπρεπε νὰ φροντίσῃ νὰ ἐκλέξῃ δι' αὐτὴν κατάλληλον ἄνδρα, ἀλλὰ πάντοτε ἡ ἰδέα αὕτη ἦτο ὀδυνηρὰ δι' αὐτὸν καὶ ἐπέχυνε νέφος ἐπὶ τῆς διαυγοῦς του ψυχῆς. Πολλαὶ καὶ καλαὶ προτάσεις τῷ εἶχον ἤδη γείνει περὶ τούτου, χωρὶς δὲ νὰ ἠξεύρῃ τὸ διὰ τί ἠρνεῖτο πάντοτε. Πῶς ν' ἀφήσῃ εἰς ἄλλον τὸν γλυκὺν θησαυρόν του; Εἶνε πολὺ εὐνόητος ὁ πατρικὸς οὗτος ἐγωϊσμὸς καὶ τίς δύναται νὰ τὸν καταδικάσῃ;

«Ἰδοὺ λοιπὸν, ἐπανέλαβε, τὸ πλοῖόν μου θὰ κυβερνᾶται ὑπὸ δύο ἀνδρῶν, εἰς οὓς ἔχω πᾶσαν ἐμπιστοσύνην.

»Πρέπει ὅμως νὰ ἔχω καὶ καλοὺς ναύτας διὰ τὸ ταξείδιον αὐτὸ τῆς Σπιτζεβέργης... θὰ προσλάβω τοὺς καλλιτέρους μου, θὰ αὐξήσω τὴν μισθοδοσίαν των.... καὶ ἐπὶ τέλους ἂν ἀποτύχῃ ἡ ἐπιχείρησις, ἔχω δόξα τῷ Θεῷ ἱκανὴν περιουσίαν ἀκόμη, ὥστε νὰ μὴ αἰσθανθῶ τὴν μικρὰν αὐτὴν ζημίαν....»

Ἡ Ῥόζα Μαρία διέκοψε τὸν μονόλογον. Ἔστη εἰς τὴν θύραν ἔκπληκτος διότι ἔβλεπε τὸν πατέρα της σηκωμένον τόσον ταχέως καὶ φοβηθεῖσα μήπως εἶχέ τι.

Ὁ Κ. Βανσκὲπ τὴν ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὴν ὡδήγησεν εἰς τὸ παράθυρον·

—Βλέπεις, τῇ λέγει, τὸ πλοῖόν μας ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ ὄνομά σου, κόρη μου; οὐδέποτε καλλίτερον πλοῖον ἐξῆλθε τῶν ναυπηγείων τῆς Δουνκέρκης. Θὰ τὸ ἐξαποστείλω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς γῆς, ἡ πόλις ὅλη θὰ ὁμιλῇ περὶ τοῦ ταξειδίου του, θὰ γείνῃ λόγος περὶ τούτου καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ νομοῦ μας καὶ ἴσως εἰς τὰς τῶν Παρισίων, καὶ τὸ ὄνομα *Ῥόζα Μαρία* θὰ δοξασθῇ.

—Δὲν εἶμαι τόσον φιλόδοξος, ἀπήντησεν ἡ κόρη. Ἀλλὰ ποῦ θὰ τὸ στείλῃς; διότι, ὡς εἶπες, μοῦ εἶνε ἀγαπητὸν, εἶμαι ἡ ἀνάδοχός του.

—Ποῦ; εἰς τὴν Σπιτζεβέργην.

—Εἶνε πολὺ μακρὰν ἡ Σπιτζεβέργη; ἠρώτησεν ἡ Ῥόζα Μαρία, ἥτις δὲν ἤξευρε πολὺ καλὰ τὴν γεωγραφίαν. Δὲν εἶνε, νομίζω, χώρα ἀκατοίκητος ἐν τῷ μέσῳ τῶν πάγων;

—Ναί.

—Καὶ εἰς ποῖον θ' ἀναθέσῃς τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου;

—Εἰς τὸν Βλονδὼ, τὸν ὁποῖον γνωρίζεις, καὶ εἰς τὸν Μαρσὲλ Κοντοᾶ, τὸν ὁποῖον τοσάκις μοὶ ἐσύστησας, ἀπήντησεν ὁ πατὴρ ἀσκαρδαμυκτεὶ παρατηρῶν τὴν θυγατέρα του.

—Ἄ! ἐρώνησεν ἡ Ῥόζα Μαρία κάτω νεύουσα.

Ἐσίγησεν ἐπὶ μικρὸν, ἔπειτα δὲ διὰ φωνῆς προδιδούσης ἐσωτερικὴν ταραχὴν, εἶπεν·

—Ἀλλὰ τὸ ταξείδι αὐτὸ δὲν εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνον;

—Ἐπικίνδυνον! ἐπικίνδυνον! Βέβαια ὅταν πηγαίνῃ κάνεὶς εἰς τὰς πολικὰς θαλάσσας δὲν εἶνε ὡς νὰ ἔπλεε μέσα εἰς μίαν λίμνην, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸ θεωρῶ τόσον πολὺ ἐπικίνδυνον ἀφ' οὗ διὰ τούτου βιψοκινδυνεύω σπουδαῖον μέρος τῆς περιουσίας μου.

—Καὶ διὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀνταπήντησε δειλὴ ἡ Ῥόζα Μαρία, ἥτις εἶνε ἀσυγκρίτως πολυτιμοτέρα τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ἐσκέφθης;

—Βεβαιότατα, κόρη μου. Πολλοὶ ὑπῆγαν εἰς τὴν Σπιτζεβέργην καὶ ἦλθαν ὀπίσω. Ἁπλοῖ ἁλιεῖς κάμνουν αὐτὸ τὸ ταξείδι κατ' ἔτος.

—Καλὰ, πάτερ. Ἠξεύρω πόσον εἶσαι ἀγαθὸς καὶ ὅτι εἰς ὅλας σου τὰς ἐπιχειρήσεις φιλανθρώπως φροντίζεις περὶ ἐκείνων, οὓς ἔχεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σου· ἀλλ' ὅμως θὰ ἐπροτίμων νὰ μὴ ὑπάγῃ τόσον μακρὰν ἡ *Ῥόζα Μαρία*.

—Ἔλα, παιδί μου, μὴ φοβῆσαι καὶ ἔσο βεβαία ὅτι ἐγὼ δὲν κάμνω τίποτε χωρὶς νὰ σκεφθῶ προτήτερα. Τώρα δὲ πρέπει νὰ σ' ἀφήσω καὶ πολὺ πιθανὸν νὰ μὴ σ' ἐπανίδω πρὸ τῆς μεσημβρίας.... Ἀλήθεια, ἑτοίμασε μετὰ τῆς γραίας μας Βέρθας τὴν τράπεζαν διὰ δύο ἀκόμη. Θὰ προσκαλέσω τὸν Βλονδὼ καὶ τὸν Μαρσὲλ διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ περὶ τοῦ ταξειδίου.

—Καλὰ, ἀπήντησεν ἡ Ῥόζα Μαρία καὶ ἔτεινε τὰς παρειάς της πρὸς τὸν καλόν της πατέρα, ὅστις τὴν ἠσπάσθη τρυφερῶς· ἔπειτα κατέβη τὴν κλίμακα ὄχι ὡς τὸ σύνηθες ταχεῖα, ἀλλὰ μᾶλλον περίφροντις.

Τὴν ἀπησχόλει καὶ τὴν ἐτάραττε τὸ ταξείδιον αὐτὸ τῆς Σπιτζεβέργης.

Ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, ὁ Βλονδὼ καὶ ὁ Μαρσὲλ Κοντοᾶ εἰσήρχοντο εὐθύμως καὶ φιλικῶς περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βανσκέπ. Οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες ἠγαπῶντο εἰλικρινῶς καὶ ὅμως πολὺ διέφερον ἀλλήλων. Ἀλλ' ἀπατᾶται ὁ ἀποδίδων τὴν ἀγάπην τὴν συνδέουσαν δύο πρόσωπα εἰς τὴν ὁμοιότητα τῶν συναισθημάτων αὐτῶν· αἱ ἀσφαλέστεραι τοὐναντίον, ἂν ὄχι αἱ κάλλισται φιλίαι συνδέουσιν ἀνομοίους χαρακτῆρας. Εἶνε νόμος τῆς φύσεως, ὅστις ἔν τε τῷ ἠθικῷ καὶ τῷ φυσικῷ κόσμῳ τείνει εἰς τὸ νὰ φέρῃ εἰς ἁρμονίαν τὰ ἀσύμφωνα, νὰ πλησιάσῃ τὸν νευρικὸν εἰς τὸν λυμφατικὸν, νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τῶν πνευμάτων καὶ ἐπὶ τῶν κράσεων συνδυασμὸν ἑτερογενῶν στοιχείων, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον μεταβάλλονται τὰ ἄτομα καὶ ἀμοιβαίως συμπληροῦνται.

Καὶ βαδίζοντας μόνον ὁμοῦ ἄν τις ἤθελεν ἴδει τὸν Βλονδὼ καὶ τὸν Μαρσὲλ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Δουνκέρκης, θὰ ἐνόει ἀμέσως πόσον διάφοροι ἦσαν κατὰ πάντα. Παχὺς καὶ βραχὺς ὁ Βλονδὼ ἐκρεμᾶτο ἀπὸ τοῦ βραχίονος τοῦ κομψοῦ Μαρσὲλ καὶ ἐφαίνετο στιβαρὸς χωρικὸς αὐτὸς παρὰ λεπτοφυεῖ νεανίᾳ.

Ἦτο πεντηκοντούτης ὁ Βλονδὼ, ἥσυχος καὶ ὅμοιος πάντοτε πρὸς ἑαυτὸν, εὐκολοοικονόμητος τόσον, ὥστε οἱ ναῦται του προσεφέροντο πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς ὅμοιον· ὅθεν καὶ παρέβαινον οὕτως ἐνίοτε τοὺς αὐστηροὺς τῆς πειθαρχίας κανόνας. Εἶχε γείνει πλοίαρχος ἀπὸ ναύτου καὶ ἦτο ἤδη ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν πλοίαρχος.

Ὁ Μαρσὲλ Κοντοᾶ ἦτο κομψὸς, εὔμορφος καὶ εὐκίνητος νέος. Ἡ φυσιογνωμία του ἐδείκνυε γλυκύτητα ἅμα καὶ θάρρος. Ἦτο ἁπλοῦς καὶ ἀπέριττος περὶ τὴν ἐνδυμασίαν, ἀλλὰ καθαρώτατος. Ὁ Μαρσὲλ ἦτο υἱὸς γεωμέτρου· πολὺ μικρὸς τὴν ἡλικίαν ἔμεινεν ὀρφανὸς καὶ ἀνετράφη ὑπὸ θείας του τινος, ἤκουσε δὲ μαθήματα εἰς τὴν ναυτικὴν σχολὴν τῆς Βρέστης· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπέδιδε πολὺ εἰς τὰ μαθηματικὰ, ἠναγκάσθη νὰ ὑπηρετῇ εἰς τὸ ἐμπορικὸν ναυτικόν.

Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ δύο ἄνδρες, οἵτινες ἀδελφικῶς εἰσήρχοντο εἰς τοῦ πλουσίου ναυκλήρου τὸν οἶκον. Ἤδη ὁ Κ. Βανσκὲπ περιέμενε τοὺς συνδαιτυμόνας του εἰς τὸ ἑστιατόριον, ἔνθα εἶχεν ἤδη παρατεθῆ τράπεζα κεκαλυμμένη ὑπὸ λεπτοτάτης καὶ καταλεύκου ὁλλανδικῆς ὀθόνης καὶ φορτωμένη ὑπὸ πλήθους ἀργυρωμάτων, διότι ἠρέσκετο νὰ ἐπιδεικνύῃ πολλὴν πολυτέλειαν ὁσάκις προσεκάλει τινὰ εἰς τὴν τράπεζάν του ὁ πλούσιος ναύκληρος καὶ πολὺ ἠγάπα, ὡς εἴπομεν, εἰς τοιαύτας περιστάσεις νὰ βλέπῃ τὴν καλὴν Ῥόζαν Μαρίαν ὅσῳ τὸ δυνατὸν καλλίτερον ἐστολισμένην. Ἀλλὰ διὰ τί τάχα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ κόρη ἐδίσταση τόσον νὰ ἐκλέξῃ ἓν μεταξὺ τῶν πολλῶν της φορεμάτων; Διὰ τί τοσάκις ἐκτενίσθη καὶ ἐξεκτενίσθη καὶ τέλος ἐπεκαλέσθη τὰς συμβουλὰς τῆς Βέρθας, τῆς φρονίμου τροφοῦ της; Ἤθελε νὰ ᾖνε ὡραία τὴν ἡμέραν ἐκείνην, δὲν εἶχεν ὅμως ἐν ἑαυτῇ τὸ συναίσθημα τῆς ἀληθοῦς κομψότητος, τῇ ἔλλειπεν ἰδίως τὸ συναίσθημα τῆς ἁρμονίας τῶν χρωμάτων, τῆς μουσικῆς ταύτης τοῦ βλέμματος· κατὰ τοῦτο δὲ ἐλάχιστα ἦτο ἡ Βέρθα ἁρμοδία νὰ τὴν βοηθήσῃ. Καὶ κατέβη εἰς τὸ ἑστιατόριον τόσον ποικίλη κατὰ τὰ χρώματα καὶ τόσον φορτωμένη ὑπὸ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ὥστε ὡμοίαζε πρὸς εἴδωλον ἰνδικόν. Ὁ Μαρσὲλ, ἀφ' οὗ εὐγενῶς ἐχαιρέτισεν αὐτὴν, ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν ὡς ἂν ἡ πλήμμυρα ἐκείνη τοῦ χρυσοῦ, τοῦ ἀργύρου, τοῦ κοραλλίου καὶ τῶν χρωμάτων νὰ προσέβαλλε τοὺς ὀφθαλμούς του. Ὁ Βλονδὼ ἤνοιξε μεγάλους τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τὴν εὗρε ὡραίαν, ἐξαισίαν. Ἀλλ' ἐκείνη συνησθάνθη οἷαν ἐντύπωσιν εἶχε κάμει εἰς τὸν Μαρσὲλ καὶ ἐταράχθη τόσον, ὥστε δυσκόλως ἠδυνήθη νὰ γείνῃ κυρία ἑαυτῆς.

Καὶ ἀληθῶς δὲν ἦτο ἄσχημος τοῦ Βανσκὲπ ἡ κόρη, ἀλλ' εἶχε τὴν χονδρὴν καλλονὴν τῶν εἰκόνων τοῦ Ῥοῦβενς. Εἶχε πρὸς τούτοις ἰσχυροτέραν τοῦ δέοντος τὴν φωνὴν καὶ ἄναρθρον καὶ χαῦνον τὸν λόγον. Ἂς προσθέσωμεν δὲ ὅτι ὀλίγιστον καιρὸν εἶχεν ἀφιερώσει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν στολισμὸν τοῦ πνεύματός της. Δὲν εἶχεν ἀναγνώσει εἰμὴ συνοπτικήν τινα ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν, ἅπαξ δὲ τυχαίως ὀλίγας σελίδας τοῦ περιπαθοῦς τοῦ Σαινπιὲρ ἔργου «Τὰ κατὰ Παῦλον καὶ Βιργινίαν», ὅπερ κατὰ τρόπον τόσον παράξενον τὴν εἶχε ταράξει, ὥστε ἔσπευσε νὰ κλείσῃ τὸ βιβλίον καὶ νὰ ἐξομολογηθῇ τὴν συγκίνησίν της εἰς τὸν πνευματικόν της. Δὲν ἐγνώριζεν οὔτε τὰ τρυφερὰ τοῦ Θωμᾶ Μοὺρ ἄσματα, οὔτε τὰ ἐπικίνδυνα ποιήματα τοῦ Βύρωνος, οὔτε τὰ διασημότερα τῶν ἔργων τῆς γαλλικῆς μυθιστοριογραφίας· καὶ ἂν τὴν ἠρώτας τί εἶνε ὁ Γκαῖτε, δὲν θὰ ἤξευρε νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ ἂν ἦνε ἄνθρωπος ἢ πόλις.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο χυδαία ἡ Ῥόζα Μαρία διότι ἡ ἀληθὴς ἀγαθότης οὐδέποτε δύναται νὰ ᾖνε χυδαία, ἡ δὲ Ῥόζα Μαρία ἦτο αὐτὴ ἡ ἀγαθότης. Πάντες ὅσοι ἐγνώριζον αὐτὴν τὴν ἠγάπων. Ὁ Βλονδὼ, ὅστις τὴν ἐγνώριζεν ἀπὸ τῆς μικρᾶς αὐτῆς ἡλικίας, τὴν ἐθεώρει ὡς τὸ πρότυπον ἀνθρωπίνης τελειότητος. Ὁ Μαρσὲλ ᾐσθάνετο πρὸς αὐτὴν σεβασμὸν καὶ εὐγνωμοσύνην διότι ἤξευρεν ὅτι πολλάκις αὐτὴ αὐτοθελήτως εἶχε μεσολαβήσει ἵνα τῷ δώσῃ ὁ πατήρ της ὑπηρεσίαν ὑπὸ ὅσον τὸ δυνατὸν καλλιτέρους ὅρους. Ἂν ἤθελε τύχει νὰ ᾖνε ὁ Μαρσὲλ ὀλιγώτερον ἰδανικὸς ἢ νὰ ἔχῃ πλειοτέραν πεῖραν τοῦ κόσμου, θὰ ἐξετίμα κάλλιον τὰ ἐξαιρετικὰ πλεονεκτήματα τῆς νεαρᾶς προστατρίας του, θὰ ἀνεγνώριζε καὶ θὰ ἐθαύμαζε τὴν ἀθωότητα, τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν ἀρετήν της καὶ τότε....

Ἀλλ' εἰς ποῖον τάχα δὲν συνέβη νὰ πλανηθῇ εἰς τὰς νεφελώδεις τρίβους τοῦ βίου, ὡς ὁ ὁδοιπόρος ὅστις ἀποπλανᾶται εἰς ἀτραποὺς, ἃς τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἐπικαλύπτει, νὰ μὴ διακρίνῃ ἐν τῇ πορείᾳ του τὸ εὐνοϊκὸν φῶς ἑστίας, παρὰ τῇ ὁποίᾳ θὰ εὕρισκε σωστικὸν καταφύγιον, ἀλλὰ ν' ἀποπλανᾷ αὐτὸν ἡ ἀπατηλὴ λάμψις φωτεινοῦ τινος μετεώρου; Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, πιστεύομεν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἡ Θεία Πρόνοια νὰ μὴ ἔθεσεν ἅπαξ τοὐλάχιστον κατὰ τὸν βίον του πρόσωπον, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν καταστήσῃ εὐτυχῆ· πολλοὶ ὅμως δὲν τὸ βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦτο, καὶ ἂν τὸ βλέπωσι ἀποτυφλοῦνται ἑκόντες καὶ τρέπονται πρὸς ἄλλα.

Πλὴν τῶν δύο ναυτικῶν ὁ Κ. Βανσκὲπ εἶχε προσκαλέσει εἰς τὴν τράπεζάν του καὶ φίλον τού τινα τραπεζίτην μετὰ τῆς θυγατρός του, ἥτις ἦτο τῆς αὐτῆς μὲ τὴν Ῥόζαν Μαρίαν ἡλικίας.

Ὁ τραπεζίτης οὗτος, ἄνθρωπος κατ' ἐξοχὴν μάταιος καὶ ἀπαιτητικὸς, ἐθεώρει τὸν ἑαυτόν του εὐφυέστατον καὶ λίαν ἐπιχειρηματικόν· ἡ φύσις, ἐνόμιζε, τὸν εἶχεν ἀδικήσει καταστήσασα αὐτὸν ἔμπορον. Μόλις ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν ἤρχισε νὰ διηγῆται ποῖα ταξείδια ἐπεθύμει νὰ κάμῃ. Ἐπεθύμει νὰ περιέλθῃ τὸν κόσμον μετὰ τοῦ Λαπλακίου, μετὰ τοῦ Μοντραβέλου νὰ πλεύσῃ εἰς τὸν ποταμὸν τῶν Ἀμαζόνων, νὰ χωθῇ εἰς τοὺς πάγους τῆς Ἀδελίας μὲ τὸν Δουμὸν Δυρβίλλ, νὰ.. νὰ... Καὶ ταῦτα λέγων ἀπετείνετο μάλιστα πρὸς τὸν Βλονδὼ, ὃν μάτην προσεπάθει νὰ παρασύρῃ εἰς τοιαύτας συζητήσεις. Ὁ πλοίαρχος ἦτο ὅλως ἐναντίου χαρακτῆρος· σιγηλὸς, μετριόφρων, ἥσυχος. Εἶχε μάθει πολλὰ ἱσπανικὰ γνωμικά, refranos, καὶ δι' αὐτῶν ἀπήντα.

Ἐνῷ ὁ τραπεζίτης προσεπάθει νὰ θαυμασθῶσιν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου αἱ γεωγραφικαὶ γνώσεις του, ἡ θυγάτηρ του, ζωηρὰ καὶ ἱκανῶς ὡραία, ἂν θέλῃς καὶ κομψευομένη ὀλίγον, ἐπειρᾶτο νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ νεαροῦ ὑποπλοιάρχου. Ἀλλ' ὁ καλὸς Μαρσὲλ δὲν ἐφαίνετο πολὺ πρόθυμος· τὴν ἤκουε μὲ πολλὴν ἀπροσεξίαν καὶ μὲ πολλὴν ἀπάθειαν τὴν παρετήρει. Ἤκουε τὴν περὶ ταξειδίων ὁμιλίαν τοῦ τραπεζίτου, καὶ ἂν καὶ ἀνεγνώριζε πόσον ἀνόητος καὶ ματαιόδοξος ἦτο ὁ λέγων, οὐδὲν ἧττον ἐξήπτετο ἡ φαντασία του.

Μετά τινας στιγμὰς σιγῆς ὁ τραπεζίτης ἀποτεινόμενος πάλιν πρὸς τὸν πλοίαρχον τῷ λέγει·

—Θὰ ἐπιχειρίσητε τώρα νέον πλοῦν, ὅστις, ἐλπίζω, θὰ ᾖνε εὐτυχέστατος καὶ διὰ σᾶς καὶ διὰ τὸν παλαιόν μου φίλον Βανσκὲπ, ἀλλ' ὅστις, ὁμολογῶ, δὲν στερεῖται κινδύνων. Δὲν φοβεῖσθε;

— Quien sembra a Dios espera, ὅστις σπείρει ἐλπίζει εἰς τὸν Θεὸν, ἀπήντησεν ἀτάραχος ὁ Βλονδώ.

Ἡ ἀπάθεια καὶ ἡ βραχυλογία τοῦ πλοιάρχου ἀπεθάρρυνον τὸν τραπεζίτην, ὅστις στραφεὶς τότε πρὸς τὸν Μαρσὲλ τῷ λέγει·

—Καὶ σεῖς, κύριε, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἔχητε εἰς τὸν νοῦν σας ἴσως καλήν τινα ἀνακάλυψιν;

—Ἀνακάλυψιν! ἀπήντησεν ὁ νέος ἀνασκιρτήσας, διότι ὁ λόγος οὗτος ἔψαυσε τὴν εὐαισθητοτέραν χορδὴν τῆς καρδίας του· παρῆλθεν ὁ καιρὸς τῶν μεγάλων γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Μαρσὲλ διεξῆλθεν εὐγλώττως καὶ διὰ μακρῶν τὴν ἱστορίαν οὕτως εἰπεῖν πᾶσαν τῶν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων. Ἔπειτα δὲ σιγήσας ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὡς ἂν ᾐσχύνετο διότι ἐπὶ τόσην ὥραν εἶχεν ὁμιλήσει.

Ἡ Ῥόζα Μαρία ἀκουμβισμένη εἰς τὴν γωνίαν τῆς τραπέζης τὸν ἤκουε μετὰ θρησκευτικῆς σιγῆς. Ἂν καὶ δὲν ἐνόει πάντα ὅσα ἔλεγεν ὁ νέος, ᾐσθάνετο ἑαυτὴν ὡς ἂν δεδεμένην πρὸς τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην γλῶσσαν. Ἡ κομψοπρεπὴς Ἔμμα ἤκουε καὶ αὐτή. Ἀλλ' ἔστρεφεν ἐνίοτε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν εὔγλωττον ὑποπλοίαρχον καὶ ἐνόμιζες ὅτι τὸν παρεκάλει δι' αὐτοῦ ν' ἀπευθύνῃ πρὸς αὐτὴν τὰς ποιητικὰς φράσεις του.

Ὁ τραπεζίτης ἀπεμνημόνευσεν ὅσας ἠδυνήθη φράσεις ἵνα κάμῃ χρῆσιν ἐν καιρῷ τῷ δέοντι.

Καὶ ὁ Κ. Βανσκὲπ ἐθαύμαζε καὶ ὁ Βλονδὼ ὁ ἀπαθής. Ἀλλ' οὗτος παρατηρήσας τὴν φυσιογνωμίαν τῆς Ῥόζας· «μὰ τὸν Θεὸν, εἶπε, δὲν ἀπατῶμαι». Εὐθὺς δὲ ἅμα ἠγέρθησαν τῆς τραπέζης· «εἰς τὰς πέντε, εἶπε πρὸς τὸν Μαρσὲλ, ἔσο εἰς τὸ καφφενεῖον, ἔχω νὰ σοὶ ὁμιλήσω».

XAVIER MARMIER
Μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Ἕπεται συνέχεια.

ΑΙ ΝΙΚΟΒΑΡΙΑΙ ΝΗΣΟΙ

Ἐκ γερμανικοῦ συγγράμματος, προσφάτως ἐκδοθέντος.

Περὶ τοῦ συμπλέγματος τούτου τῶν νήσων τῶν κειμένων πρὸς βορρᾶν τῆς νήσου Σουμάτρας (ἄνωθεν τῆς Αὐστραλίας) καὶ οὐχὶ μακρὰν τῶν παραλίων τῆς Βιρμανίας πολλάκις ἐγένετο λόγος.

Αἱ νῆσοι αὗται, αἵτινες ἐγένοντο ἀντικείμενον ἐρευνῶν καὶ περιηγήσεων, ἦσαν ἀποικία τῶν Δανῶν μέχρι τοῦ 1848, ὅτε οἱ Δανοὶ τὰς ἐγκατέλιπον ὡς ὅλως ἀχρήστους αὐτοῖς. Τῷ 1869 τὰς κατέλαβον οἱ Ἄγγλοι, οἵτινες ἐπὶ τῆς μεγαλητέρας αὐτῶν, τῆς Καμόρτας, ἐσύστησαν ἀποικίαν καταδίκων καὶ τακτικὴν ἀτμοπλοϊκὴν συγκοινωνίαν. Ἦλθον δὲ οἱ Ἄγγλοι εἰς συνάφειαν πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν νήσων, οἵτινες ἕνεκα τῶν πολλῶν πειρατῶν ἐφοβοῦντο τοὺς ξένους. Διὰ τῶν Ἄγγλων ἐξεπολιτίσθησαν ὀλίγον αἱ νῆσοι αὗται.

Ἀντικρὺ τῆς Καμόρτας κεῖνται αἱ δύο νῆσοι Ναγκώρη καὶ Τριγκούτη, αἵτινες σχηματίζουσιν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἀσφαλέστατον λιμένα, ἔχοντα δύο ἐξόδους.

Αἱ τρεῖς αὗται νῆσοι εἶναι αἱ ἐπισημότεραι τοῦ ὅλου ἀρχιπελάγους τῶν Νικοβαριῶν.

Τὸ ἀρχιπέλαγος τοῦτο, ὀλίγον ἀπέχον ἀπὸ τῶν Ἀνδαμανίων νήσων, διαιρεῖται εἰς τρία τμήματα· α' τμῆμα, τὸ καὶ μεγαλείτερον, τὸ πρὸς μεσημβρίαν, περιέχον τὰς νήσους Μεγάλην καὶ Μικρὰν Νικοβαρίαν, ὧν ἡ πρώτη ἔχει ἕκτασιν 20 περίπου γεωγραφικῶν λευγῶν, ἡ δευτέρα δὲ τὸ τρίτον μόλις αὐτῆς· β' τμῆμα, τὸ μεσαῖον, περιέχον ὀκτὼ νησίδια, ὧν τὸ μεγαλείτερον, ἡ Καμόρτα, ἔχει μῆκος μὲν τριῶν καὶ πλάτος $1\frac{1}{2}$ γεωγρ. λευγῶν· τὸ γ' τμῆμα εἶναι τὸ βόρειον, περιέχον τρία νησίδια. Αἱ νῆσοι Νικοβάριαι εἶναι βουνώδεις, εὔφοροι, καὶ κατοικοῦνται ὑπὸ φυλῆς, κρατούσης τὸ μέσον μεταξὺ Μαλέων καὶ Βουρμάννων· ἔχουσι τὸ δέρμα καστανόχρουν ἀ-

νοικτὸν, κόμην μαύρην καὶ λεῖαν, γένειον ἀραιὸν, καστανόχρους ὀφθαλμοὺς, ῥῖνα πλατεῖαν, χείλη παχέα· τὸ ἀνάστημά των εἶναι ἀνάλογον, καὶ ὅμοιον τοῦ τῶν Εὐρωπαίων. Ὡς πολλαὶ ἄγριαι φυλαὶ, οὕτω καὶ οἱ Νικοβάριοι παραμορφώνουν τὰ σώματά των, πλατύνοντες τὸ κρανίον τῶν νηπίων, τρυπῶντες τὰ ὦτά των, τὰ χείλη, τὴν ῥῖνα διὰ ξύλων, πανίων, ὀέλων καὶ κεκαυμένων φυσεκίων.

Ὁ πληθυσμὸς τῶν νήσων εἶναι πολὺ ἀραιός. Πλούτη καὶ κτήσεις εἶναί τι σπάνιον. Θεωρεῖται πλούσιος ἀνὴρ ὁ ἔχων 400 ῥουπίνας (1 ῥουπίνα δρ. 2.60), ὁ ἔχων πολλοὺς χοίρους, πολλοὺς κοκοφοίνικας καὶ πολλὰ τέκνα.

Ἀξιοπερίεργος εἶναι ἡ ὀλιγοτεκνία· πλεῖσται ὅσαι οἰκογένειαι δὲν ἔχουν κανὲν τέκνον, ἄλλαι δύο μόνον ἢ τὸ πολὺ τρία. Οἰκογένεια ἔχουσα τέσσαρα τέκνα εἶναί τι σπανιώτατον. Ὀλιγώτερα εἶναι τὰ θήλεα ἢ τὰ ἄρρενα· διὸ καὶ ἐν ταῖς νήσοις ταύταις πολὺ πλέον ἐκτιμᾶται ἡ γυνὴ ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις λαοῖς τῆς Ἀνατολῆς. Πολυανδρία ὅπως ὑπάρχει ἐν τῇ νήσῳ Σεϋλάνῃ, δὲν ὑπάρχει ἐν ταῖς Νικοβαρίαις, ἡ δὲ πολυγαμία εἶναί τι φυσικῶς ἀδύνατον.

Ἡ σωματικὴ ἀνάπτυξις γίνεται πρωΐμως· αἱ κόραι ὑπανδρεύονται μεταξὺ τοῦ 13ου καὶ τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας των· ὁ γάμος δὲν γίνεται διὰ διαπραγματεύσεως, ἀλλὰ δι' ἔρωτος καὶ συμπαθείας. Ἡ προῖξ τῶν γυναικῶν σύγκειται συνήθως ἐκ χοίρων, καὶ κοκοφοινίκων. Παραδόξως πως ὅμως δὲν εἶναι ἡ γυνὴ ἡ μεταβαίνουσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ μετοικεῖ εἰς τὴν καλύβην τῶν γονέων τῆς νύμφης. Διὸ καὶ οἱ γονεῖς, οἱ ἔχοντες μόνον υἱοὺς, βλέπουσι βαθμηδὸν τὴν καλύβην των ἐρημοομένην, ἐν ᾧ τοὐναντίον ὁ πατὴρ πολλῶν θυγατέρων βλέπει αὐξάνοντα καθ' ἑκάστην τὸν κύκλον τῶν φιλτάτων του.

Πλήρης ἐλευθερία δίδεται εἰς τὴν γυναῖκα· μήτε κρύπτεται ἐν γυναικωνίτῃ μήτε καλύπτει τὸ πρόσωπόν της· περιφέρεται, ὡς ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρως πανταχοῦ καὶ ἀγαπᾶται πολὺ παρὰ τῶν τέκνων της. Ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς, ἡ γυνὴ γίνεται κυρία τῆς οἰκίας. Συγκινητικὴ ὄντως εἶναι τῆς ἐγκύου γυναικὸς ἡ περιποίησις· τόσον αὐτὴ ὅσον καὶ ὁ σύζυγός της ἀπαλλάττονται ἀπὸ πάσης ἐργασίας· αἱ ἡμέραι των ὅλαι εἶναι ἑορτάσιμοι, καθ' ἃς ἐπισκέπτονται τοὺς συγγενεῖς των· ὅπου ἐμφανίζονται ἐπικρατεῖ χαρὰ, πρὸς τιμὴν αὐτῶν σφάζεται ὁ παχύτερος χοῖρος, καὶ συνήθως προσκαλεῖται ἡ γυνὴ νὰ σπείρῃ ἰδίαις χερσὶ σπόρους εἰς τοὺς κήπους· ὑπάρχει ἡ ἰδέα ὅτι ὁ σπόρος οὗτος, ὁ διὰ χειρὸς ἐγκύου γυναικὸς σπειρόμενος, ἰδιαιτέραν θὰ ἔχῃ εὐφορίαν.

Πάντα ταῦτα ἐκπηγάζουσιν ἐκ τῆς μεγάλης ἀγάπης, ἣν τρέφουσιν οἱ Νικοβάριοι πρὸς τὰ τέκνα· αὐτὰ θεωροῦσι τὸν ὕψιστον τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν.

Εἰς τὰς καλύβας των δέχονται μετὰ μεγίστης προθυμίας οὐ μόνον συγγενικὰ τέκνα, ἔχοντα ἀνάγκην περιθάλψεως, ἀλλὰ καὶ ὅλως ξένα παιδία, ἐνίοτε δὲ μικροὺς μαύρους ναυαγοὺς, ἐρριμμένους ἀπόρους καὶ ἐλεεινοὺς εἰς τὰ παράλιά των.

Ὁ Εὐρωπαῖος, ὁ βλέπων τὴν ἀτελῆ αὐτῶν ἐνδυμασίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν περὶ τὴν σχέσιν τῶν δύο φύλων, ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὰ ἤθη αὐτῶν εἶναι ἀρκούντως ἐλεύθερα. Τοῦτο ὅμως δὲν συμβαίνει· καὶ σπανιώτατον φαινόμενον παρὰ τοῖς Νικοβαρίοις εἶναι ἄπιστος γυνή. Συχνότερα εἶναι παρ' αὐτοῖς τὰ διαζύγια συνεπείᾳ διχονοίας. Ὅταν δὲ τὸ ἓν τῶν διαζευχθέντων μερῶν συνάψῃ νέον γάμον, τὰ τέκνα τοῦ πρώτου γάμου δὲν μεταβαίνουσι παρὰ τῷ νέῳ ἀνδρογύνῳ, ἀλλὰ παραδίδονται εἰς συγγενεῖς.

Ὅλως πρωτότυπον εἶναι τὸ πολίτευμά των. Παρ' αὐτοῖς δὲν ὑπάρχει ἡγεμὼν καὶ ὑπήκοοι κατὰ τὴν ἔννοιαν ἡμῶν.

Ἐν πολλοῖς χωρίοις εὑρίσκονται ἀρχηγοί τινες, φέροντες ὀνόματα διάσημα· οἷον Νέλσων, Ἰόνσων, Λούδων. Ἀλλ' οὗτοι εἶναι προῖόν Ἀγγλικὸν καὶ χρησιμεύουσι ὡς μεσῖται τρόπον τινὰ μεταξὺ τῶν Ἄγγλων καὶ τῶν ἐντοπίων.

Γνωρίζουσι δὲ οὗτοι τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ εἶναι ἄνθρωποι νοήμονες, ἐπωφελούμενοι τῆς θέσεώς των πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον. Εἷς τούτων, Λούδων ὀνόματι, ἀρχηγὸς τοῦ χωρίου Μαλάκκας, ἦτο υἱὸς ναυαγοῦ Ἀφρικανοῦ καὶ εἶχε τὰ χείλη παχέα καὶ τὴν κόμην δασεῖαν. Ἐθεωρεῖτο ἐν τῷ χωρίῳ αὐτοῦ ἀνὴρ πλούσιος καὶ ἱερεύς· ἔμπειρος δὲ καὶ περὶ τὴν ἰατρικήν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἰργάζετο ὡς οἱ λοιποὶ ἄνδρες, ἐκαλλιέργει τοὺς ἀγροὺς ἰδίαις χερσὶ καὶ ἐν γένει ἐξετέλει ἔργα χειρώνακτος ἀγογγύστως καὶ ἄνευ τινὸς ὑπερηφανίας. Ἐνώπιον Εὐρωπαίων εὐχαριστεῖτο νὰ φορῇ εἶδός τι στολῆς, κεκοσμημένης διὰ φαντασιωδῶν παρασήμων, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἐφόρει πῖλον ὑψηλὸν εὐρωπαϊκὸν, πλήρη λίπους καὶ κηλίδων.

Ἀστυνομία δὲν ὑπάρχει· διότι οἱ Νικοβάριοι ὡς ἐκ τοῦ ἠπίου αὐτῶν χαρακτῆρος οὐδεμίαν ἀνάγκην αὐτῆς ἔχουσι· μήτε κλέπτουσί ποτε, μήτε φονεύουσι, μήτε ψεύδονται· τιμῶσι δὲ τοὺς πρεσβυτέρους των· ἐν ἑνὶ δὲ λόγῳ τηροῦσι τὰς δέκα ἐντολὰς, ἃς ἐντελῶς ἀγνοοῦσι, κάλλιον ἡμῶν, τῶν γινωσκόντων αὐτάς.

Περιηγητής τις, ἐρωτήσας Νικοβάριον, πῶς θὰ ἐτιμωρεῖτο ἐν τῇ χώρᾳ του ἔγκλημα, ἀπήντησεν ἀφελῶς· Ἡμεῖς δὲν ἐγκληματοῦμεν, εἴμεθα ὅλοι καλοὶ ἄνθρωποι· εἰς τὰς χώρας σας ὅμως πρέπει νὰ ἦναι πολλοὶ κακοὶ ἄνθρωποι· διότι πρὸς τί ἄλλο θὰ εἴχετε τόσα κανόνια καὶ τουφέκια; Ὁσάκις συμβῇ κλοπή τις, ὅπερ σπανιώτατον, παραδίδεται ὁ κλέπτης εἰς τὴν γενικὴν περιφρόνησιν, καὶ εἶναι ἠναγκασμένος ν' ἀποφεύγῃ τὰ χωρία. Διαφοραὶ λύονται διὰ τῶν συγγενῶν, καὶ ὁ ἔχων ἄδικον ὀφείλει νὰ δώσῃ γεῦμα συμφιλιώσεως. Ῥήξεις καὶ ξυλοκοπήματα διαλύονται διὰ τῆς παρεμβάσεως τῶν γυναικῶν, καὶ καταλήγουσι πάλιν δι' ἑορτῆς. Πάντα ταῦτα ἀποδεικνύουσι τὴν ἀγαθότητα τῆς φυλῆς ταύτης. Εὑρέθη ἔν τινι νήσῳ Εὐαγγέλιον, ἀγγλιστὶ γεγραμμένον, ἐν ᾧ ὁ πλοίαρχος Green εἶχε τὴν ἑξῆς σημείωσιν· Καθ' ὅλας τὰς μακρὰς μου θαλασσοπλοΐας ἐπὶ 38 ὅλα ἔτη, εὗρον τοὺς Νικοβαρίους τὸ ἐναρετώτατον πάντων τῶν ἐθνῶν. Βεβαίως ἐάν που σώζεται ἀκόμη ὁ χρυσοῦς αἰὼν, τοῦτο εἶναι ἐν ταῖς Νικοβαρίαις νήσοις.

Ἀπλοϊκὴ, ὡς τὰ ἤθη των, εἶναι καὶ ἡ θρησκεία των. Πιστεύουσιν εἰς κακὸν δαίμονα (Ἴβι καλούμενον), εἰς ὃν ἀποδίδουσιν ὅ,τι κακὸν τοὺς συμβῇ· προσφέρουσι δὲ αὐτῷ θυσίας συγκειμένας ἐκ μικρῶν τεμαχίων φαγητοῦ, ὀλίγου ποτοῦ, καρπῶν, τὰ ὁποῖα πάντα τεθειμένα ἐπὶ μικρᾶς σανίδος κρέμανται ὑπεράνω εἰκόνος ἐν ἑκάστῃ καλύβῃ. Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ πρὸς τὸ ἄνω μέρος τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην, πτηνὰ πετῶντα, κάτωθεν δὲ οἰκήματα καὶ φοίνικας· ἐν τῷ μέσῳ δὲ χοίρους καὶ ὄρνιθας καὶ ἰχθύας. Ἐνίοτε κάτωθεν τῶν εἰκόνων τούτων κρέμανται μορφαὶ χορευόντων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἢ ἀτέχνων ξυλίνων ἰχθύων, κροκοδείλων ἢ νυκτερίδων. Εἰς τὸν ἥλιον καὶ εἰς τὴν σελήνην ἀποδίδουσιν ἐνέργειαν ὑπερφυσικήν.

Ἐν καιρῷ μεγάλης ἡλιακῆς ἐκλείψεως, διηγεῖται περιηγητής τις, ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Μαλάκκας ἐν θρήνοις καὶ φωναῖς ἐπήδησαν εἰς τὸ ὕδωρ.

Πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κακοῦ δαίμονος (τοῦ Ἴβι) τελοῦσιν ἰδιαιτέρας ἑορτὰς, καθ' ἃς μικρὸν πλοιάριον, πλῆρες ἀνθέων ὠθεῖται ἐν φωναῖς καὶ ἀλαλαγμοῖς εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπως πᾶν κακὸν ὁμοῦ μετὰ τοῦ πλοιαρίου φύγῃ ἐκ τοῦ χωρίου καὶ βυθισθῇ εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης. Ἐὰν ὅμως τὸ πλοιάριον τοῦτο ἕνεκα τοῦ πνέοντος ἀνέμου ἢ τῶν ῥευμάτων προσορμισθῇ εἰς τὴν παραλίαν ἄλλου τινὸς χωρίου, θεωρεῖται τοῦτο ὡς κάκιστος οἰωνὸς, καὶ τὸ χωρίον, ἔνθα προσωρμίσθη τὸ πλοιάριον, ὀφείλει νὰ κινήσῃ πόλεμον κατὰ τοῦ χωρίου, ἐξ οὗ τὸ πλοιάριον ἀνεχώρησεν· ὁ δὲ πόλεμος διαλύεται, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, διὰ τῆς παρεμβάσεως τῶν γυναικῶν.

Ἐντοσούτῳ πᾶσαι αἱ προσπάθειαι τῶν ἱεραποστόλων πρὸς μεταφύτευσιν τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὰς νήσους ταύτας ἀπέτυχον ἐντελῶς. Ἀπὸ τοῦ 1768-87 εἰκοσιτέσσαρες ἱεραπόστολοι ἐθυσίασαν τὴν ζωήν των ἄνευ τινὸς ἀποτελέσματος. Τὰ χριστιανικὰ δόγματα ἀπήρεσκον εἰς τοὺς Νικοβαρίους· δὲν ἠρκοῦντο εἰς τὰς διηγήσεις τῶν ἱεραποστόλων περὶ θαυμάτων, ἀλλ' ἀπῄτουν παρ' αὐτῶν τῶν ἱεραποστόλων νὰ κάμωσι τὰ θαύματα, ὅπως πεισθῶσι καὶ πιστεύσωσιν.

Οἱ Νικοβάριοι εἶναι ἀρκούντως ἀνεπτυγμένοι διανοητικῶς· ἀλλὰ δὲν ἔχουσιν ἀφορμὴν περαιτέρω ἀναπτύξεως, διότι ἡ φύσις παρέχει πάντα τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς ἐν μεγίστῃ ἀφθονίᾳ καὶ αὐτοὶ δὲν ἔχουσι τὴν ἀνάγκην νὰ σκεφθῶσι περὶ εὑρέσεως τῶν πρὸς τὸ ζῆν πόρων. Ἀγαπῶσι πολὺ τὴν μουσικὴν, καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Ἄγγλου διοικητοῦ τοὺς ἐδίδαξε τὸν Ἀγγλικὸν βασιλικὸν ὕμνον, ὃν ᾄδουσι μὲ φωνὴν ἀρκετὰ καλὴν καὶ μὲ λέξεις νικοβαρίας.

Ἡ τροφὴ τῶν ἐντοπίων εἶναι ἁπλῆ. Ἂν καὶ ἔχωσιν ἐν ἀφθονίᾳ χοίρους καὶ ὄρνιθας, δὲν τρώγουσιν ἐκ τούτων εἰμὴ μόνον εἰς ἐπισήμους καὶ ἑορτασίμους περιστάσεις. Ἡ καθημερινὴ των τροφὴ εἶναι ὁ μυελὸς τῶν κοκοφοινίκων, ὀρύζιον, τὸ ὁποῖον δι' ἀνταλλαγῆς ἀγοράζουσι παρὰ τῶν ἐμπόρων τῆς Βιρμανίας, καὶ ἰχθῦς. Ἁλιεύουσι τὴν νύκτα βοηθείᾳ πυρῶν καὶ διὰ καμακίων· ἑκατοντάδες λέμβων μὲ τοὺς πυρσοὺς των περιστέρουσι τὴν νύκτα τὰς νήσους χάριν ἁλιείας.

Τὸ κυριώτερον αὐτῶν ποτὸν εἶναι τὸ γάλα τῶν κοκοφοινίκων, τὸ ὁποῖον εἶναι διττῶς αὐτοῖς εὐεργετικὸν, διότι καὶ τὰ φρέατα εἶναι σπάνια, καὶ τὸ ὕδωρ φέρει πυρετούς· ἐκ δὲ τοῦ χυμοῦ τοῦ ἄνθους τῶν κοκοφοινίκων παρασκευάζουσι πνευματῶδες ποτόν. Ἀφθονώτατοι εἶναι ἐν ταῖς Νικοβαρίαις νήσοις οἱ κοκοφοίνικες· οἱ φλοιοὶ τῶν καρπῶν τούτων χρησιμεύουσιν ὡς τροφὴ τῶν χοίρων.

Ὁ κοκοφοῖνιξ εἶναι τὸ κυριώτερον τῶν δένδρων. Αὐτὰ σχηματίζουσιν ὡς περιφράγματα τῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα πάντα κεῖνται παρὰ τὴν θάλασσαν. Ὁ καρπὸς αὐτῶν τῶν δένδρων εἶναι τὸ κυριώτερον προῖὸν τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἀρχιπελάγους τούτου. Ἑκατὸν κοκοφοίνικες (καρποὶ) ὑπολογίζονται ἀντὶ ἑνὸς ταλλήρου· σπανίως ὅμως πληρόνονται διὰ χρημάτων, ἀλλὰ συνήθως ἀνταλλάσσονται ἀντὶ πελέκεων, ἐνδυμάτων, μαχαιρῶν ἢ καὶ ῥουμίου, τὸ ὁποῖον οἱ Νικοβάριοι ὑπερβολικῶς ἀγαπῶσιν. Ἐπίσης ἀρεστώτατον ἐμπόρευμα ἀνταλλαγῆς εἶναι τὰ πυρεῖα (σπίρτα). Παρ' αὐτοῖς εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει, ἀλλ' ἤδη σπανιώτερον, ἡ διὰ τῆς τριβῆς δύο ξύλων παραγωγὴ τοῦ πυρός. Πρὸς τοῦτο ἔχουσι δύο μεθόδους· ἢ τρίβουσι τὸ ὀξὺ μέρος τοῦ ξύλου ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ξύλου, κάτωθεν τοῦ ὁποίου κεῖνται ῥινίσματα· ἢ σχηματίζουσιν ὀπὴν ἐντὸς τοῦ ἑνὸς τῶν ξύλων, ἐν τῇ ὁποίᾳ στρέφουσι λεπτὸν τεμάχιον ἑτέρου ξύλου, μέχρις οὗ ἐκ τῆς τριβῆς ἀναπτυχθῇ ἡ θερμότης καὶ κατόπιν ἡ ἀνάφλεξις. Ἀπαιτεῖται ὅμως εἰς τοῦτο μεγάλη

ἐπιτηδειότης· καὶ Εὐρωπαῖοι δοκιμάσαντες τοῦτο ἀπέτυχον.

Εὐεργετικὸς ὡς καὶ ὁ κοκοφοῖνιξ εἶναι καὶ ὁ πάνδανος, φυτὸν, τὸ ὁποῖον παρέχει τοῖς Νικοβαρίοις τὸν ἄρτον. Τὸ δένδρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐν μεγίστῃ ἀφθονίᾳ φύεται εἰς τὰς Νικοβαρίας νήσους, ἔχει ὅλως ἰδιαίτερον καὶ πρωτότυπον τὸ σχῆμα.

Ἐπὶ βάσεως ἐνκερίων ῥιζῶν, αἵτινες φαίνονται μακρόθεν ὡς σύμπλεγμα μεγάλων πασσάλων, ἐπικάθηται λεπτὸς κορμὸς, ὅστις εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτοῦ φέρει ἀλλόκοτον σύμπλεγμα κλάδων μετὰ μακρῶν λεπιδομόρφων φύλλων καὶ ἐπιμήκων καρπῶν.

Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν οἰκιῶν των· εἶναι αἱ οἰκίαι αὗται, ὡς αἱ κατοικίαι τῶν προϊστορικῶν ἀνθρώπων, ἐκτισμέναι ἐπὶ πασσάλων παρὰ τὴν θάλασσαν, τὸ μὲν ὅπως μὴ ὦσιν ἐκτεθειμέναι εἰς τοὺς κινδύνους τῶν πλημμυρούντων κυμάτων, τὸ δὲ ὅπως ἀποφεύγωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ μιάσματα τοῦ ἐδάφους, τὰ γεννῶντα τοὺς πυρετούς. Περὶ προφυλάξεως ἀπὸ ἄγρια θηρία δὲν σκέπτονται, διότι αἱ νῆσοί των εἶναι ἐντελῶς ἀπηλλαγμέναι τούτων. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πυρετῶν ἔκτισαν καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι τὰς οἰκίας των ἐπὶ πασσάλων κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἐγχωρίων.

Αἱ καλύβαι τῶν ἐγχωρίων εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στρογγύλαι, καὶ κεῖνται δέκα περίπου πόδας ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους. Ἀπέναντι τῆς εἰσόδου εἰς τὸ βάθος κεῖται ἡ ἑστία, ἥτις ὅμως δὲν ἔχει καπνοδόχον· διὸ καὶ ὅλαι αἱ καλύβαι εἶναι ἐσωτερικῶς μελαναὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ. Ἄνωθεν τῆς ἑστίας κρέμανται οἱ ἐκ τοῦ καρποῦ τοῦ πανδάνου ζυμωμένοι ἄρτοι πρὸς ξήρανσιν, ὡς καὶ τὰ ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῶν κοκοφοινίκων ἀγγεῖα· ἀριστερᾷ εὑρίσκεται τὸ εἰκονοστάσιον, ὅπως τὸ περιεγράψαμεν ἀνωτέρω, δεξιᾷ δὲ μία ἢ περισσότεραι ξύλιναι μορφαί. Δόρατα, μάχαιραι καὶ τὰ οἰκιακὰ σκεύη εἶναι ἀνηρτημένα πλησίον τῆς εἰσόδου. Ἐξαιρέσει τοῦ καπνοῦ τάξις καὶ καθαριότης ἀρκετὴ ἐπικρατεῖ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν μικρῶν τούτων οἰκίσκων. Κάτωθεν τῆς θολωτῆς στέγης ὑπάρχει εἶδος ἀποθήκης (σοφίτας), ἔνθα ἐναποτίθενται τὰ τρόφιμα.

Τὰ χωρία δὲν εἶναι μεγάλα· πόλις μετροῦσι 46 καλύβας. Τὰ μέρη τῆς παραλίας, τὰ ὁποῖα ἕνεκα τῶν ὑφάλων εἶναι ἐπικίνδυνα διὰ τὰς λέμβους, σημειοῦνται δι' ὑψηλῶν ἱστῶν ἐμπεπηγμένων ἐντὸς τῆς θαλάσσης.

Αἱ λέμβοι τῶν Νικοβαρίων εἶναι κορμοὶ δένδρων ἐσκαμμένοι διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ πελέκεως· τὸ μῆκος αὐτῶν εἶναι πλέον τῶν 20 ποδῶν· τὸ δὲ πλάτος των οὐδέποτε μεγαλείτερον τῶν δύο ποδῶν. Τὰ κωπία εἶναι μικρὰ καὶ κομψότατα εἰργασμένα. Αἱ λέμβοι αὗται εἶναι τόσον ἐλαφραί, ὥστε συχνάκις μετακομίζονται διὰ ξηρᾶς ὑπὸ δύω μόνον ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς νήσου εἰς τὸ ἄλλο. Ἐν καιρῷ τῆς ἀμπώτιδος τὰ ὕδατα ἀποσύρονται τόσον πολὺ, ὥστε εὐρωπαϊκὴ λέμβος μόλις εἰς 500 βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς παραλίας φθάνει· αἱ ἀβαθεῖς τῶν ἐγχωρίων λέμβοι φθάνουσιν ἀπροσκόπτως μέχρι τῆς παραλίας.

Ἡ ἐνδυμασία τῶν Νικοβαρίων εἶναι ἀτελεστάτη. Κάλυμμα περὶ τὴν ὀσφὺν εἶναι τὸ μόνον σχεδὸν ἔνδυμά των. Τῶν γυναικῶν τὸ κάλυμμα εἶναι πλατύτερον τοῦ τῶν ἀνδρῶν. Ἀγαπῶσιν ὅμως εἰς ὑπερβολὴν τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν, καὶ πολλάκις ἕνεκα τῆς μανίας των ταύτης συνέβησαν κωμικώταται σκηναὶ, ἅμα ἠγγέλλετο ἡ ἐμφάνισις Εὐρωπαίων· ὁ μὲν ἐξήρχετο γυμνὸς φορῶν μόνον ὑψηλὸν εὐρωπαϊκὸν πῖλον, ὁ δὲ μόνον φράκον, ἄλλος πάλιν μὲ μόνας περικνημίδας· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ γυναῖκες φοροῦσαι ὅλως εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν.

Ὁ βίος τῶν ἐγχωρίων εἶναι συνήθως βραχύς. Ὅταν ἀποθάνῃ ἀνὴρ, θάπτεται πλησίον τοῦ χωρίου, ἐπὶ δὲ τοῦ τάφου συντρίβονται παρὰ τῶν συγγενῶν τὰ δόρατα καὶ τὰ οἰκιακὰ σκεύη τοῦ ἀποθανόντος, καὶ τὰ συντρίμματα συσσωρεύονται ἐπὶ τοῦ τάφου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐμπήγνυται πάσσαλος, ἔνθα ἀναρτῶνται ῥάκη ἐκ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ ἀποβιώσαντος. Τρεῖς μῆνας δὲ μετὰ τὸν θάνατον ἐκθάπτεται τὸ σῶμα, καὶ ἡ πλησιεστέρα τῶν συγγενῶν γυναικῶν αὐτοῦ πίπτει θρηνοῦσα καὶ κλαίουσα ἐπὶ τοῦ πτώματος καὶ τίλλει τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της. Μεθ' ὃ θάπτεται ἐκ δευτέρου ὁ νεκρός. Τὸ πένθος διαρκεῖ ἐπὶ δύο μῆνας, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μήτε τραγούδια, μήτε χοροὶ ἐπιτρέπονται ἐν τῷ χωρίῳ· οὐδεὶς χοῖρος σφάζεται· καὶ οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς φυλάττουσιν ἐντελῆ ἀποχὴν καὶ ῥουμίου καὶ τοῦ καπνοῦ αὐτοῦ, ὃν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καθ' ὑπερβολὴν καπνίζουσι.

Μεταξὺ τῶν τοσούτων προτερημάτων τῶν ἀποκέντρων τούτων νησιδίων ὑπάρχει ἓν φοβερὸν κακὸν, οἱ πυρετοί. Τὸ μίασμα τοῦτο ἀναπτύσσεται ἐκ τῶν μεγάλων ἑλῶν τῶν παρὰ τὴν παραλίαν. Οὐδεὶς σχεδὸν ἀποφεύγει τὸ μίασμα καὶ πρὸ πάντων προσβάλλονται οἱ ξένοι. Καὶ αὐτοὶ οἱ χοῖροι καὶ οἱ κύνες προσβάλλονται ὑπὸ τῶν πυρετῶν τούτων. Ἐκ τῶν 250 καταδίκων κατάκεινται συνήθως 50 πυρέσσοντες.

Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἐπροσπάθησε μετὰ πολλῆς ἐπιμονῆς νὰ καταστρέψῃ τὰς ἐν ταῖς νήσοις ταύταις ἑστίας τοῦ μιάσματος, ὅπως κατώρθωσε τοῦτο ἐν Σιγγαπόρῃ, ἐν Πενάγγῃ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐνταῦθα ὅμως ἄνευ ἀποτελέσματος· διὸ καὶ ἐσχάτως ἀπεφάσισε νὰ καταργήσῃ πάλιν τὰς φυλακὰς ἐν ταῖς Νικοβαρίαις νήσοις, καὶ ν' ἀφήσῃ ἐν αὐταῖς μόνον μικρὸν στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ἐπὶ τῆς νήσου Καμόρτας, χάριν τῆς κατοχῆς.

Ι. Π.

ΔΑΠΑΝΑΙ ΥΠΕΡ ΤΙΝΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΤΟΥ ΙΘ' ΑΙΩΝΟΣ

Κατὰ τὴν παρουσιασθεῖσαν ἔκθεσιν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει τῆς Γαλλίας ἡ χώρα αὕτη ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τοῦ κατὰ τῆς Γερμανίας πολέμου 9 δισεκατομμύρια καὶ 288 ἑκατομμύρια φράγκων. Ἐδαπανήθησαν λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ πολέμου διὰ μιᾶς περισσότερα τῶν ὅσα δαπανῶνται ἐπὶ πέντε ἔτη δι' ἐτησίων προϋπολογισμῶν, καὶ μάλιστα ἐξωγκωμένων. Ἐὰν τώρα ἀφαιρεθῶσιν ἐκ τῶν 9 τούτων δισεκατομμυρίων καὶ 288 ἑκατομμυρίων φράγκων οἱ δύο προϋπολογισμοὶ τοῦ πολέμου (οἵτινες ὑπελογίσθησαν κατὰ κανονικόν τινα μέσον ὅρον) τῶν ἐτῶν 1870 καὶ 1871, μένει ποσὸν ἐξ 7 δισεκατομμυρίων καὶ 912 ἑκατομμυρίων φράγκων, ὅπερ ὅμως σχετικῶς εἶναι μέτριον, ὅταν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ μακρὰ διάρκεια τοῦ πολέμου καὶ τὸ ἀδιάλλακτον μῖσος, μεθ' οὗ διεξήχθη, ἔτι δὲ καὶ ἡ δαπάνη πρὸς συντήρησιν πολλῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων στρατιωτῶν γερμανῶν ἐπὶ τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους.

Τὸ γαλλικὸν Ὑπουργεῖον ὑπελόγισε τὰς δαπάνας καὶ τὰς ἀπωλείας, τὰς προελθούσας ἐκ τοῦ πολέμου· παρέλειψεν ὅμως μόνον νὰ προσθέσῃ ἐν τῷ καταλόγῳ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐδάφους τῶν δύο παραχωρηθεισῶν ἐπαρχιῶν, ἥτις ἀναβαίνει μέχρι 4 δισεκατομμυρίων καὶ 333 ἑκατομμυρίων φράγκων. Ἐὰν ἑπομένως εἰς τὰ 9 δισεκατομμύρια καὶ 288 ἑκατομμύρια τῆς ἐκθέσεως προσετίθεντο τὰ 4 ταῦτα δισεκατομμύρια καὶ 333 ἑκατομμύρια, συνεκεφαλαιοῦντο δὲ καὶ τὰ εἰσοδήματα τοῦ ἔτους, ἤθελεν εὑρεθῆ, ὅτι ὁ σήμερον προϋπολογισμὸς τῆς Γαλλίας ὑπερβαίνει τοὺς ἐπὶ Ναπολέοντος τοῦ Γ' περίπου κατὰ 20 δισεκατομμύρια φράγκων.

Οἱ δὲ Γερμανοὶ ἐδαπάνησαν ὑπὲρ τοῦ πολέμου προφανῶς ὀλιγώτερα, διότι οἱ στρατοὶ αὐτῶν ἐμάχοντο ἐν ἐχθρικῇ χώρᾳ, διότι δὲν ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ τροφοδοτῶσι πόλεις, καὶ διότι παρὰ τοῖς Γερμανοῖς ἡ διατροφὴ τοῦ στρατοῦ καὶ ἡ παράδοσις τῶν προμηθειῶν ἐγίνοντο μετὰ πολὺ μείζονος τάξεως καὶ οἰκονομίας, ἢ παρὰ τοῖς Γάλλοις.

Ἀλλ' οὐδέποτε ἐγνώσθη ἀκριβῶς πόσα ἐδαπάνησεν ἡ Γερμανία ὑπὲρ τοῦ πολέμου. Ὁ ἀρχιγραμματεὺς ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Βορεία Ὁμοσπονδία ἐδαπάνησεν 1,148 ἑκατομμύρια φράγκων. Τὰ δὲ ταμεῖα τῶν Γερμανικῶν Κρατῶν ἦσαν ἐντελῶς κενὰ καθ' ἣν στιγμὴν ὑπεγράφετο ἡ ἀνακωχὴ ἐν Βερσαλλίαις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1871· καὶ ἄνευ τοῦ ἐπιβληθέντος τῇ πόλει τῶν Παρισίων φόρου καὶ τῆς πληρωμῆς τῆς πρώτης δόσεως ἐκ τῆς λόγῳ τοῦ πολέμου ἀποζημιώσεως, ἡ Γερμανία δὲν ἤθελέ ποτε δυνηθῆ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀνάγκην δανείου. Εἶναι ἄρα πρόδηλον, ὅτι τὰ 40 ἑκατομμύρια ταλλήρων, ἤτοι 150 ἑκατομμύρια φράγκων, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὑπὲρ τοῦ πολέμου Ταμείου τῆς Γερμανίας, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ 390 ἑκατομμύρια ταλλήρων, τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν δανείων τοῦ 1870-1871 ἔτους, ἤτοι 1,198 ἑκατομμύρια φράγκων, εἶναι, λέγομεν, πρόδηλον, ὅτι ταῦτα πάντα ἐδαπάνησεν ἡ Γερμανία ὑπὲρ τοῦ πολέμου.

Δύναται λοιπὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι αἱ ὑπὲρ τοῦ πολέμου δαπάναι ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἐθνῶν δὲν ἦσαν ὑπέρογκοι· ἐν πολέμοις τῶν νεωτέρων χρόνων ἐδαπανήθησαν ποσὰ πολὺ ἀνώτερα.

Ὀλίγῳ πρότερον ἡ Βρασιλία εἶχε κηρύξει πόλεμον κατὰ τῆς Παραγουάης, παρέταξε δὲ δυνάμεις πολὺ κατωτέρας. Καὶ ὅμως ὑπὲρ τοῦ πολέμου ἐκείνου ἐδαπανήθησαν οὐχὶ ὀλιγώτερα τῶν 375 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμον αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐδαπάνησαν 12 δισεκατομμύρια καὶ 280 ἑκατομμύρια φράγκων.

Ὑπὲρ τῶν κατὰ Ναπολέοντος τοῦ Α' πολέμων ἡ Ἀγγλία κατέβαλε 12 δισεκατομμύρια καὶ 300 ἑκατομμύρια φράγκων, καὶ ὑπὲρ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου περὶ τὰ 5 δισεκατομμύρια φράγκων.

Κατὰ τὸν πρὸς τὴν Ἀβυσσινίαν πόλεμον, ὅστις ὑπῆρξεν οὕτως εἰπεῖν στρατιωτική τις ἐκδρομὴ, διαρκέσασα ὀλίγας μόνον ἑβδομάδας, ἐδαπανήθησαν 245 ἑκατομμύρια φράγκων. Ὑπὲρ δὲ τοῦ κατὰ τῶν Ἀσχαντίων πολέμου κατεβλήθησαν 27 ἑκατομμύρια φράγκων. Αἱ δαπάναι τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1870-1871 πολέμου φαίνονται ἔτι μετριώτεραι, καθόσον ὑπολογίζονται ἐν αὐταῖς αἱ πρὸς ἰδιώτας καταβληθεῖσαι ἀποζημιώσεις, αἵτινες ἀνέρχονται ὡς πρὸς μὲν τοὺς Γερμανοὺς εἰς 174 ἑκατομμύρια φράγκων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς Γάλλους εἰς 574 ἑκατομμύρια φράγκων.

Ἀλλ' ἐὰν αἱ δαπάναι τοῦ πολέμου ἐξωφλήθησαν πλέον ἢ τρὶς διὰ τῶν καταβληθέντων φόρων, τίς ὅμως θέλει ἀναπληρώσει τὴν ζωὴν 300,000 ἀνδρῶν καὶ πλέον, πεσόντων ἐν ταῖς μάχαις ἑκατέρωθεν, ἢ γογγυζόντων ἐν τοῖς νοσοκομείοις;

Ἐδαπανῶντο καθ' ἑκάστην ὑπὲρ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν πόλεμον 10 ἑκατομμύρια φράγκων.

Ἠδύνατο βεβαίως ἡ Γαλλία νὰ δαπανήσῃ κατὰ τὸν πόλεμον πολὺ ὀλιγώτερα, ἐὰν ἡ ἐξέγερσις τοῦ Δήμου δὲν ἐπηύξανεν ἐπαισθητῶς τὰ δαπανηθέντα. Ὡς ἐκ τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Δήμου, κατὰ τοὺς ὑποβληθέντας τῇ Συνελεύσει πίνακας, ἐδαπανήθη 1 δισεκατομμύριον φράγκων, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς ἀξίας τῶν πυροβοληθεισῶν οἰκιῶν καὶ τῶν καταστραφέντων δημοσίων οἰκοδομημάτων. Ἵνα δὲ γενικῶς εἴπωμεν, αἱ ἐπαναστάσεις εἶναι πολὺ τῶν πολέμων ἐπιβλαβέστεραι.

Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ Φεβρουαρίου ἐν τῇ Γαλλίᾳ, κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς Συνελεύσεως, ἐπήνεγκε ζημίαν τῇ χώρᾳ ἐκ 10 δισεκατομμυρίων φράγκων. Κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1848 ἔτους 11,000 μικρεμπόρων ἐπτώχευσαν. Τὸ μεταλλικὸν ἐναποταμίευμα τῆς Τραπέζης ἀπὸ 226 ἑκατομμυρίων περιωρίσθη εἰς 49 ἑκατομμύρια μόνον.

Ὥστε λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἔτους γενόμενα ἐν τῇ Γαλλίᾳ, συγκρίνοντες δὲ ταῦτα πρὸς ὅσα συνέβησαν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870-1871 ἔτους, εὑρίσκομεν, ὅτι κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἡ Γαλλία ὑπέστη γενικῶς δυστυχίας μεγαλειτέρας. Διότι ἐν 1848 ἔτει αἱ ὑποθέσεις καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ἰδιωτῶν εἶχον παραλύσει ὡς ἐκ τοῦ γενικοῦ φόβου, ἐνῷ κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870-1871 αἱ ὑποθέσεις καὶ τὰ συμφέροντα ἐκείνων ἐβάδιζον σχεδὸν ὡς συνήθως.

Ἡ Γαλλία ἐπλήρωσεν εἰς τὴν Γερμανίαν λόγῳ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῷ τελευταίῳ πολέμῳ 5 δισεκατομμύρια φράγκων, ποσὸν ὅπερ οὐδενὸς λαοῦ ἡ ἱστορία ἀναφέρει ὡς πληρωθὲν ἐκ τοιαύτης αἰτίας.[1] Καὶ ὅμως τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον δὲν συνεταράχθη ἐκ τῆς τοιαύτης καταβολῆς, ἐνῷ ἡ Γερμανία, ἡ τὰ 5 ταῦτα δισεκατομμύρια παραλαβοῦσα, ὑπέστη κρίσιν νομισματικὴν δεινοτάτην. Αἰτία τούτου εἶναι ὁ πλοῦτος τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ· περὶ τοῦ πλούτου δὲ τούτου τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ πρὸ ἡμίσεως περίπου αἰῶνος ὁ διάσημος Ἄγγλος Ῥοβέρτος Πὴλ ἔλεγεν: «Ἐὰν ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ ἐπὶ δέκα ἀνθρώπων κερδιζόντων, πέντε ἐναποταμιεύωσιν, ἐν τῇ Γαλλίᾳ ὅμως ἐπὶ δέκα ἐναποταμιεύουσιν οἱ ἐννέα.»

Ποῖον λοιπὸν εἶναι νῦν τὸ ἡμέτερον συμπέρασμα; Ὅτι, ἐὰν ὁ ἀναγνώστης προσθέσῃ τὰ ποσὰ τὰ δαπανηθέντα ὡς ἐκ τῶν πολέμων ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, θέλει εὕρει, ὅτι κατεδαπανήθησαν ἀπειράριθμα δισεκατομμύρια φράγκων οὐχὶ ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς προόδου τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ τοὐναντίον πρὸς καταστροφήν, δυστυχίαν καὶ ὄλεθρον αὐτῆς. Διὰ τοσούτων χρημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν συνυπολογίζεται ἡ ζωὴ τοσούτων ἀνθρώπων θυσιασθέντων, ἡ καταστροφὴ τοσούτων ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης καὶ πολυτίμων πραγμάτων ἐξαφανισθέντων, διὰ πάντων τούτων πόσα ἠδύνατο ἡ ἀνθρωπότης νὰ κατορθώσῃ! Διὰ τοῦτο δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐὰν οἱ λαοὶ δικαιῶνται νὰ μεμψιμοιρῶσι, πρέπει νὰ μέμφωνται τοὺς κυβερνῶντας καὶ πολὺ περισσότερον τὴν πανουργίαν καὶ τὴν ὑπερφροσύνην τῶν συμβουλευόντων τοὺς κυβερνῶντας.

Ν.

1. Τὴν εὐκολίαν, μεθ' ἧς ἡ Γαλλία ἐξεπλήρωσε τὰς ἐπαχθεστάτας οἰκονομικὰς αὐτῆς ὑποχρεώσεις ἀποκαλεῖ ὁ γνωστὸς γάλλος οἰκονομολόγος Βολδφσκη, ἕν τινι πραγματείᾳ αὐτοῦ, «θρίαμβον τῆς βιομηχανίας, τῆς φειδοῦς καὶ ὑγιοῦς χρηματολογικοῦ συστήματος.»

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

τῶν πολυτίμων μετάλλων ἰδίως μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς.

Κατὰ τὸ ἔτος 1620 ἀνεκαλύφθη εἰς τὸ Περοῦ τὸ περιφημότερον τῶν ἐν Ἀμερικῇ μεταλλείων, ὀνομασθὲν Ποτόκι. Ὑπολογίζουσιν, ὅτι ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης ἐξήχθησαν ἔκτοτε μέχρι σήμερον περὶ τὰ ἑπτὰ δισεκατομμύρια φράγκων εἰς ἄργυρον. Ὀλίγον πρότερον εἶχον ἀρχίσει κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἤτοι περὶ τὰ 1558, αἱ ἐργασίαι εἰς τὸ τμῆμα τοῦ Μεξικοῦ Ζακατέκας καὶ εἰς τὴν περίφημον ἀρτηρίαν τοῦ Γουναξουάτου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος ἐθεωρήθη ὑπερτεροῦν ὅλα τ' ἄλλα, ἀφοῦ περιέχῃ τὴν Βαλεντιανήν, παράγουσαν καὶ ἀρκετὰ μεγάλην ποσότητα χρυσοῦ ἀπὸ τοῦ 1760 καὶ ἐντεῦθεν.

Ἐκ τῶν μερῶν τούτων ἐξακολουθεῖ ἄφθονος καὶ ἀδιάλειπτος ἡ ῥοὴ τῶν πολυτίμων μετάλλων εἰς τὴν παγκόσμιον κυκλοφορίαν των μέχρι τέλους τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Ἀλλὰ ἡ μεγάλη ἐπανάστασις καὶ αἱ πολιτικαὶ ἀνωμαλίαι, ἃς ἐπροξένησεν εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ Γαλλία περὶ τὰ τέλη τῆς ἑκατονταετηρίδος ταύτης, ἀντήχησαν μετ' ἀποτελεσμάτων καὶ εἰς τοὺς ἀντίποδας ἡμῶν ἐν Ἀμερικῇ. Ἡ εἰσβολὴ τῶν στρατιῶν τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος εἰς τὴν Ἱσπανίαν παρέλυσε τὴν μεταλλουργίαν ἐν ταῖς ἀποικίαις αὐτῆς· ὅτε δὲ ἤχησεν ἡ φωνὴ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ῥιοβράβου μέχρι τῆς Γῆς τοῦ Πυρὸς, ἐγκατελείφθη ἡ ἐξόρυξις καὶ αὐτῶν τῶν πλουσιωτάτων πηγῶν τῆς Βαλεντιανῆς καὶ τοῦ Γουναξουάτου.

Μετὰ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ἀνεμοζάλην, καθ' ἣν ὁ ἐτήσιος τόκος διὰ τοὺς μεταλλουργοὺς ἐν Ἀμερικῇ ἔφθασεν εἰς 100-120 τοῖς %, ἐπῆλθον δαψιλότεροι οἱ καρποὶ τῆς γαλήνης ἀπὸ τοῦ 1825, ὑπερβάσης τῆς ἐτησίας παραγωγῆς τὰ 200 ἑκατομμ. φράγκων, ἤτοι περὶ τὰς 700,000 κιλόγραμμα ἀργύρου καὶ τὰς 15,000 κιλόγραμμα χρυσοῦ.

Εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον εὑρισκομένης τῆς παραγωγῆς τῶν πολυτίμων μετάλλων ἐν Ἀμερικῇ ἐπῆλθεν ἡ ἀνακάλυψις τῶν μεταλλείων τῆς Καλιφορνίας περὶ τὰ μέσα τοῦ παρόντος αἰῶνος, ταράξασα ῥιζηδὸν τὰς μέχρι τότε μεταλλικὰς σχέσεις τοῦ κόσμου. Τὸ μέταλλον εὑρίσκετο σχετικῶς ἄφθονον ἐπὶ τῶν προσχώσεων τῶν ποταμῶν, ἐπὶ τῆς ὄψεως τῶν ὀρέων μετὰ τὰς βροχὰς, καὶ παντοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἢ τὸ πολὺ μέχρι τινῶν ποδῶν βάθους. Οἱ ἀναζητηταὶ ἐργατικοὶ περιωρίζοντο τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ ἀνακινῶσι τὴν γῆν δι' αἰχμηρᾶς ῥάβδου καὶ νὰ συλλέγωσι τὰ ὁρατὰ τεμάχια· εὑρίσκοντο σπανιώτερον καὶ τεμάχια ζυγίζοντα λίτρας τινάς. Οὕτως ἐκφράζονται οἱ πρῶτοι περιηγηταί. Ὀλίγους δὲ μῆνας μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην ἐπέτυχον

αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἀπὸ τὲ Μεξικὸν τὴν παραχώρησιν τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ὅτε ὁσονούπω ὁ ἑλβετὸς ἀξιωματικὸς Σοῦττερ ἀνεκάλυψεν ἐκ τύχης τὰς χρυσορρόους ὄχθας τοῦ Σακραμέντου. Ἡ ἐκεῖ πόλις τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου, ἀριθμοῦσα τὸ κατ' ἀρχὰς περὶ τὰς 200 ψυχὰς, ἀριθμεῖ σήμερον ἴσως 200,000 ψυχῶν, πολλαπλασιασμὸν, ὃν δὲν ηὐτύχησεν οὐδεμία ἄλλη πόλις ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τόσον βραχὺ διάστημα. Τὸ ἡμερήσιον κέρδος ἑκάστου ἐργάτου ἔφθασε πολλάκις 50 δολλάρια καὶ μέχρις 80 (δρ. 300-480). Χρόνου δὲ προϊόντος ἐσυστηματοποιήθη ἡ ἐργασία καὶ εἰργάζοντο οἱ ἀναζητηταὶ ἀνὰ τέσσαρες, ἐξ ὧν ὁ εἷς συνέλεγε τὸν κατάλληλον χοῦν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, ὁ ἕτερος τὸν μετεκόμιζεν εἰς τὴν καλύβην των, ὁ τρίτος ἔστρεφε μικρὰν ξυλίνην μηχανὴν καὶ ὁ τέταρτος ἔχυνεν ἐπ' αὐτῆς ὕδωρ διὰ τὸ πλύσιμον τῶν ἐλαφροτέρων ἑτερογενῶν οὐσιῶν· μετὰ τοῦτο ἀπεξήραινον τὴν πλυμμένην κόνιν καὶ διὰ φυσήματος ἔμενε μόνη ἡ χρυσόκονις, ἀφαιρουμένων τῶν ἄλλων στοιχείων. Οὕτω δὲ παρήγετο κέρδος κατὰ μέσον ὅρον ἑκατὸν δολλαρίων καθ' ἑκάστην διὰ τοὺς τέσσαρας. Ἡ ἀξία παντὸς πράγματος ἦτο τὸ κατ' ἀρχὰς μυθώδης εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἕως οὗ τὸ ἐμπόριον ἐσυσχέτισε τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων κατὰ τὰς ὡραίας μὲν ἀλλ' ἀξένους ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ δυτικὰς ἀκτὰς τῆς βορείου Ἀμερικῆς μὲ τὴν ἐν τῷ λοιπῷ κόσμῳ. Ἰατρικὴ ἐπίσκεψις ἐτιμᾶτο τὸ κατ' ἀρχὰς ἐξ ὅλας οὐγγίας χρυσοῦ, οἱ Ἰνδοὶ ἐπλήρωνον μίαν οὐγγίαν χρυσοῦ δι' ἓν ἁπλοῦν ὑποκάμισσον ἐργατικοῦ κτλ. Ἐκ δὲ τῆς ἀφθονίας ταύτης ἐσυμπέραινον, ὅτι αὐταὶ αἱ πηγαὶ τοῦ χρυσοῦ καλύπτονται ἐν τοῖς κόλποις τῶν σειρῶν τῆς Σιέρας-Νεβάδας, ὅθεν ἀπορρέουσιν οἱ χρυσόρροες ποταμοί.

Ἐκτὸς τῆς Ἀμερικῆς τὰ ὀνόματα *Côte d'or* (χρυσῆ παραλία) καὶ τῆς Γουϊνέας, ἧς τὸ ὄνομα ἕτερον τὰ παλαιὰ χρυσᾶ ἀγγλικὰ νομίσματα, ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ Εὐρώπη ἀπὸ ἀρχαίων ἤδη χρόνων ἐπρομηθεύετο τὸν χρυσὸν τῶν μερῶν τούτων. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ὑπελογίζετο ἡ ἐτησία παραγωγὴ περὶ τὰ 2,000 κιλόγραμμα· μ' ὅλας ὅμως τὰς κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα προσπαθείας τῆς Ἀγγλίας πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς ταύτης δυσκόλως δύναταί τις νὰ παραδεχθῇ, ὅτι αὕτη μέχρι σήμερον ἐδιπλασιάσθη.

Πρὸς τὸν ἄφθονον πλοῦτον τῆς Ἀμερικῆς ἀνταποκρίνονται μόνα τὰ χρυσορυχεῖα τῆς βορείου Ῥωσσίας, τὰ περὶ τὸν Οὐράλην, τὸν χωρίζοντα τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀπὸ τὴν ἀσιατικὴν Ῥωσσίαν, καὶ τὰ καθ' ὅλην τὴν Σιβηρίαν· ἀλλὰ μέχρι σήμερον ἡ ἐτησία τῆς Ῥωσσίας νομισματοποίησις καὶ ἡ συγκέντρωσις μεγάλης ποσότητος μεταλλικοῦ εἰς τὰ ταμεῖα τῆς Τραπέζης τοῦ ἐκτεταμένου κράτους πρὸς ἀντιπροσώπευσιν τοῦ κυκλοφοροῦντος χαρτονομίσματος δὲν ἐπέτρεψαν, ὅπως ἐπιδράσῃ ἡ παραγωγὴ αὕτη ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀγορῶν τοῦ κόσμου. Ἤδη ὁ ἀρχαῖος Ἡρόδοτος βεβαιοῖ, ὅτι τὰ βόρεια ταῦτα μέρη ἐπρομήθευον χρυσὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα (Ἰσσηδόνιοι, Μασσαγέται κλ.)· περὶ δὲ τὸν δέκατον ἕβδομον αἰῶνα Ἕλλην τις ἐργατικὸς ἐκόμισε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τεμάχια ἀργύρου, ἅτινα οὗτος ἐξήγαγεν ἀπὸ τῶν ἀποκρήμνων ὀρέων τῆς Σιβηρίας. Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ὅθεν τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος ἤρξατο ἡ μεταλλικὴ παραγωγὴ τῆς Σιβηρίας, ἥτις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ὑπερτέρησε κατὰ πολὺ καὶ αὐτὴν τὴν παραγωγὴν τῆς Ἀμερικῆς ὡς πρὸς τὸν χρυσόν. Τὰ ὄρη Ἀλτάϊ (χρυσᾶ ὄρη) καὶ οἱ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ποταμοὶ Ὄβις, Ἰενισσέης καὶ Λένας, ἐκβάλλοντες εἰς τὸν βόρειον παγωμένον Ὠκεανὸν μέχρι τῆς Καμτσιάκας, περιέχουσι ποσότητα χρυσοῦ τόσην, ὥστε, χάρις καὶ εἰς τὰς τελειοτέρας μεθόδους τὰς ἐφαρμοσθείσας ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν μεταλλείων μηχανικὸν σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Ῥωσσίας, ἡ ἐτησία παραγωγὴ ἀνεβιβάσθη ἀπὸ 983 κιλόγραμμα κατὰ τὸ 1823 εἰς 30,000 κιλόγραμμα κατὰ τὸ 1850, ἤτοι πλέον τῶν 100 ἑκατομμ. φράγκων ἐτησίως.

Ἐν ἑνὶ λόγῳ μέχρι σήμερον ἀληθεῖς πηγαὶ τῶν πολυτίμων μετάλλων ἐν τῷ κόσμῳ φαίνονται τὸ Μεξικὸν, τὸ Περοῦ, ἡ Ῥωσσία καὶ ἡ Καλλιφορνία.

Ἐν Εὐρώπῃ ἐκτὸς τῆς Ῥωσσίας ἀξίαν μικροῦ τινος λόγου παραγωγὴν παρέχουσιν ὡς πρὸς μὲν τὸν χρυσὸν αἱ κοῖται τοῦ Ῥήνου περὶ τὴν Μανχάϊμ καὶ τοῦ Δουνάβεως κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς τὰς πηγάς του, ὡς πρὸς δὲ τὸν ἄργυρον ἡ χερσόνησος τῆς Ἱσπανίας, τῆς ὁποίας ἡ παραγωγὴ ἀπὸ τοῦ 1835 κατέστη λίαν σημαντική. Μετὰ τὰ ἱσπανικὰ μεταλλεῖα εὐλόγως δύναταί τις νὰ κατατάξῃ τὸ ἐσχάτως ἀναβιῶσαν ἡμέτερον Λαύριον, οὗτινος ὅμως τὴν τύχην κατέστησε πρὸς προφανῆ ζημίαν τοῦ τε κοινοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου προβληματικὴν ἡ περὶ τὸ κινδυνῶδες τῶν τοιούτων ἐπιχειρήσεων ἀπειρία καὶ ἡ ὑπέρμετρος πολιτικὴ ῥαδιουργία, τὸ μὲν ὑπερτιμήσασα δυσαναλόγως τὴν ἀξίαν του, τὸ δὲ ἐπιβαρύνασα τὴν παραγωγήν του μὲ ὑπερόγκους φόρους, καὶ ἐπὶ τέλους παραδοῦσα αὐτὸ εἰς οὐχὶ ἐπιτηδείαν ἐκμετάλλευσιν. Ἀλλ' ἂν καὶ ἡ χώρα τῆς Εὐρώπης ἦναι πενιχροτάτη ὡς πρὸς τὰς μεταλλικὰς πηγάς, οὐχ ἧττον ἡ ἐξάσκησις ἑνὸς μόνου ἐκ τῶν μικροτέρων κλάδων τῆς βιομηχανίας της κατέστη μεταλλεῖον, οὗτινος τὴν σημαντικότητα δὲν δύνανται νὰ παρίδωσιν οἱ οἰκονομολόγοι. Τὰ ἐργαστήρια τῆς ἐκκαθαρίσεως ἐν Γαλλίᾳ, Ἀμβούργῳ, Ἀμστελοδάμῳ, Βρυξέλλαις καὶ Πετρουπόλει παράγουν ἐτησίως περὶ τὰ 1,600 ἕως 2,000 κιλόγραμμα χρυσοῦ ἐμπεριεχομένου εἰς τὸν καθαριζόμενον ἄργυρον.

Ἡ ὁλικὴ παγκόσμιος παραγωγὴ τῶν πολυτίμων μετάλλων ὑπελογίσθη περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος εἰς 900,000 κιλόγραμμα ἀργύρου, ἀξίας 200,000,000 φράγκων, καὶ εἰς 24,000 κιλόγραμμα χρυσοῦ, ἀξίας 80 περίπου ἑκατομμυρίων φράγκων, περὶ δὲ τὰ μέσα τοῦ αἰῶνος εἰς 1,000,000 κιλόγραμμα ἀργύρου, ἀξίας 220 ὡς ἔγγιστα ἑκατομμ. φράγκων, καὶ εἰς 70,000 κιλόγραμμα χρυσοῦ, ἀξίας 250 ὡς ἔγγιστα ἑκατ. φράγκων. Ὥστε ἡ ἐτησία παραγωγὴ ἀμφοτέρων τῶν μετάλλων ἀνήρχετο εἰς ἀξίαν ἡμίσεος περίπου δισεκατομμυρίου φράγκ. περὶ τὰ μέσα τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἤδη δὲ περιστρέφεται εἰς τὰ 700,000,000 πρὸ πάντων ἐξ αἰτίας τῆς ἀφθονωτέρας παραγωγῆς τοῦ ἀργύρου.

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἴσως φαίνεται μικρὸν τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας παγκοσμίου παραγωγῆς ἀμφοτέρων τῶν μετάλλων ἐξ 700 ἑκατομμ. φράγκ., ἀλλὰ δὲν εἶναι μικρόν, ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν του, ὅτι ὅλον τὸ ποσὸν τὸ ὑπάρχον εἰς τὸν κόσμον πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς ὑπελογίσθη εἰς 1,600 μόνον ἑκατομμύρια καὶ ὅτι ὅλον τὸ ποσόν, ὅπερ ὑπῆρχε κατὰ τὸ 1830 ἐν τῷ κόσμῳ, ἀνήρχετο εἰς 28 ἕως 33 δισεκατομμύρια. Παράδειγμα τῆς σπανίος τῶν μετάλλων ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὸν μεσαίωνα εἶναι, ὅτι ὁ μὲν Λουδοβίκος ὁ ἅγιος ἐπροίκισε τὴν κόρην του ὑπανδρευθεῖσαν τὸν βασιλέα τῆς Καστιλίας μὲ 114,000 φράγκων, ὁ δὲ Ἐδουάρδος Γ' ἔδωκεν εἰς τὴν κόρην του ἐτήσιον εἰσόδημα 2,700 φράγκων.

Ὁ κ. Michel Chevalier ὑπολογίζει πρὸ 25 ἐτῶν, χάριν περιεργείας ἁπλῆς, ὅτι ὅλος ὁ χρυσὸς ὁ παραχθεὶς ἀπὸ τὸν νέον κόσμον μόλις ἤθελε σχηματίζει ὄγκον 150 κυβικῶν μέτρων, ἤτοι τὸ ἥμισυ τοῦ χώρου μιᾶς μετρίας αἰθούσης τῶν Παρισίων.

Τὰ νομισματοκοπεῖα δὲν δύνανται νὰ μᾶς χορηγήσωσι καμμίαν πληροφορίαν βάσιμον, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξ αἰτίας τῶν ἀνατυπώσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐξ αἰτίας τῆς κατὰ τὴν κυκλοφορίαν μεγάλης ἀπωλείας τῶν πολυτίμων μετάλλων, ἥτις συμβαίνει ἄφθονος μ' ὅλην τὴν φιλαργυρίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἥτις ὑπερβαίνει κατὰ τοὺς καταστατικολόγους πάντα ὑποθετικὸν ὑπολογισμόν. Ὁ οἰκονομολόγος Ἰακὼβ ἐξετίμησεν ἐπὶ θετικῶν δεδομένων εἰς ἓν τριακοσιοστὸν καὶ ἑξηκοστὸν ταύτην τὴν ἐτησίαν ἀπώλειαν, ὁ δὲ Μακκουλὼχ μᾶλλον ὑπερβολικῶς εἰς ἓν ἑκατοστόν.

Ὑπολογίζων τις τὴν ἄφθονον ἐτησίαν παραγωγὴν τῶν πολυτίμων μετάλλων, ἥτις προστίθεται εἰς τὸ ὑπάρχον ποσόν, εὐκόλως δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ πολύτιμα μέταλλα χρόνου προϊόντος θὰ φθάσωσιν εἰς τόσον μέγαν ἐκπεσμόν, ὥστε δυσκόλως νὰ ἐκπληρῶσι τὰς σημερινὰς λειτουργίας των. Τὴν γνώμην ταύτην ὑποβοηθεῖ καὶ ἡ ἑτέρα σκέψις, ὅτι ἡ πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ ἐλαττοῖ τὴν χρῆσιν τῶν μετάλλων διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ χρήματος. Εἰς τοιοῦτον ὅμως ἐξευτελισμὸν δὲν εἶναι φόβος, ὡς ἐξεφράσθησάν τινες συγγραφεῖς, ὅτι δύνανται νὰ ὑποκύψωσι τὰ πολύτιμα μέταλλα. Καὶ πρῶτον μὲν ἡ ἀνόρυξις τῶν μετάλλων τούτων δεῖται δαπάνης οὐ σμικρᾶς· παρετηρήθη δὲ ὅτι ἡ βαθμιαία ὑποτίμησις ἐπιφέρει τὴν παῦσιν τῶν ἐργασιῶν τῶν πτωχοτέρων μεταλλείων καὶ ὁ *Economist* τοῦ Λονδίνου ὑπελόγιζε τελευταῖον, ὅτι ἡ μέχρις 20 τοῖς $^0/_0$ ἔκπτωσις τοῦ ἀργύρου κάτω τῆς σημερινῆς ἀξίας του ἤθελε σταματήσει τὴν περαιτέρω παραγωγὴν καὶ αὐτῶν τῶν πλουσιωτάτων μεταλλείων τῆς Καλλιφορνίας. Δεύτερον δὲ ἡ παραμικρὰ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας τῶν πολυτίμων μετάλλων συνεπάγεται κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πυραμίδος τοῦ *Jean Babtiste Say* τὴν χρῆσίν των καὶ πρὸς ἄλλους σκοπούς, τῆς τε πολυτελείας καὶ μηχανικούς· καθόσον ἡ βαθμιαία ἐλάττωσις τῆς τιμῆς πράγματός τινος αὐξάνει τὴν κατανάλωσιν καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ζήτησίν του καθ' ὃν λόγον πλατύνει ἡ πυραμὶς ἀπὸ τὴν κορυφὴν πρὸς τὴν βάσιν της. Κατὰ συνέπειαν εἶναι μᾶλλον χιμαιρικὸς ὁ φόβος τοῦ ἐπ' ἄπειρον ἐκπεσμοῦ αὐτῶν. Τελευταῖος δὲ λόγος κατὰ τοῦ εἰρημένου φόβου εἶναι καὶ τὸ ὅτι, ναὶ μὲν περιττεύει τὸ μεταλλικὸν ὁπωσοῦν ἐν Εὐρώπῃ, ἀλλ' ἵστανται κεχηνότα ἄπειρα ἑκατομμύρια τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς, τὰ ὁποῖα ὁλονὲν ἄρχονται τὸ πρῶτον στάδιον τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ὅπερ ἔχει ἀνάγκην τῆς μεγαλειτέρας ποσότητος τῶν μετάλλων διὰ τὴν νομισματικὴν κυκλοφορίαν. Καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ πρὸ δύω περίπου ἐτῶν ἀρξάμενος ταχὺς ἐκπεσμὸς τοῦ ἀργύρου φαίνεται μᾶλλον συνέπεια τῆς ἀποφάσεως τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας νὰ διατηρήσῃ μόνην τὴν ἐκ χρυσοῦ βάσιν· τιθεμένου δὲ ὡς ἐκ τούτου ἡμίσεος δισεκατομμυρίου φράγκων ἀργύρου ἐκτὸς τῆς γερμανικῆς κυκλοφορίας, ἑπόμενον εἶναι νὰ ἐπέλθῃ μέγας κλονισμὸς εἰς τὴν τιμήν του μεχρισότου ἀπορροφηθῇ ὁπωσδήποτε εἰς τὴν παγκόσμιον κατανάλωσιν. Παρεκτὸς τῆς Γερμανίας συνετέλεσεν εἰς τὸν ἀνωτέρω ἐκπεσμὸν ἡ ἐν γένει τάσις καὶ ἄλλων ἐθνῶν πρὸς παραδοχὴν ἑνιαίας ἐκ χρυσοῦ βάσεως, ὁ περιορισμὸς τῆς νομισματοποιήσεως τοῦ ἀργύρου ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰς τὴν λατινικὴν ἕνωσιν τοῦ 1865, καὶ ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἄφθονος παραγωγὴ τῶν ἐν Ἀμερικῇ μεταλλείων, ἀφοῦ, κατὰ τὸν *Economist*, ἡ ἐτησία παραγωγὴ τοῦ ἀργύρου ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, περιστρεφομένη κατὰ μέσον ὅρον εἰς μόνον 10,000 λίρ. στερλίνας περὶ τὰ μέσα τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος, ἔφθασε 2,500,000 τὸ 1870 καὶ 7,000,000 τὸ 1874.

Ἡ διαφορὰ τοῦ τρόπου τῆς παραγωγῆς τῶν δύω πολυτίμων μετάλλων συνίσταται κυρίως εἰς δύω τινά· ὁ μὲν χρυσὸς εὑρίσκεται εἰς κόνιν ἢ μικρὰ τεμάχια ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὴν κοίτην ποταμῶν, σπανίως δὲ εὑρέθη εἰς μεγάλα τεμάχια μεγέθους καρύου ἢ γρόνθου· ἐξαιρετικῶς ἀνακαλύφθη κατὰ τὸ 1821 ἐν Καρολίνᾳ ἓν τεμάχιον βάρους 22 κιλογράμμων. Κατὰ συνέπειαν ἡ εὕρεσις τοῦ χρυσοῦ εἶναι μᾶλλον ἀποτέλεσμα τῆς προσωπικῆς ἐνεργείας καὶ τῆς τύχης, ὅπερ τὸν καθιστᾷ πολυτιμότερον. Ὁ δὲ ἄργυρος εὕρηται εἰς ἀρτηρίας ἐπεκτεινομένας εἰς μεγαλειτέρας διαστάσεις ἐντὸς τοῦ ἐδάφους, ὡς παρὰ τὰς Ἄνδεις τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ἡ ἐξαγωγὴ αὐτοῦ ἐνεργεῖται διὰ μηχανισμῶν, τῶν ὁποίων μεγάλα μὲν τὰ προαπαιτούμενα κεφάλαια, ἀλλ' ἡ τελειοποίησις αὐξάνουσα τὴν παραγωγὴν ἐπὶ τὸ οἰκονομικώτερον καθιστᾷ τὸ μέταλλον εὐθηνότερον. Εἶναι ἐν τούτοις γνωστόν, ὅτι τὰ μὲν μεταλλεῖα τοῦ χρυσοῦ εἶναι παντοῦ πενιχρότατα κατὰ τὸ ποσόν, τὰ δὲ τοῦ ἀργύρου ἀσυγκρίτως ἀφθονώτερα· τὴν δὲ ἐν Σιβηρίᾳ ἀφθονωτέραν παραγωγὴν τοῦ χρυσοῦ καρποῦται αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις τῆς Ῥωσσίας διὰ βαρυτάτων φόρων, καθιστώντων ἀκριβώτερον τὸ παραγόμενον μέταλλον ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἀγορᾷ.

Ἐκ τούτων τῶν τε φυσικῶν καὶ τεχνητῶν αἰτίων προέρχεται ἡ διαφορὰ τῆς σχετικῆς τιμῆς καὶ ἡ βαθμιαία ὑποτίμησις τοῦ ἑνὸς μετάλλου πρὸς τὸ ἕτερον. Ὁ μέγας Humboldt ἐξέφρασεν, ὅτι «ἐν γένει ἡ ἀφθονία τοῦ ἀργύρου εἶναι τοσαύτη κατὰ τὴν ἄλυσιν τῶν Ἄνδεων, ὥστε οἱ Εὐρωπαῖοι μόλις ἤρχισαν νὰ γεύωνται τοῦ ἀνεξαντλήτου πλούτου». Ὅθεν ἐξάγομεν, ὅτι ὁ ἄργυρος θὰ ἐκπίπτῃ πάντοτε μᾶλλον τοῦ χρυσοῦ ἐφ' ὅσον συγχωρῶσιν αἱ δαπάναι τῆς παραγωγῆς του· καὶ τοῦτο πραγματικῶς συμβαίνει καὶ ἀπέναντι τῶν ἄλλων ἐμπορευμάτων καὶ ἀπέναντι τοῦ χρυσοῦ.[1]

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

*** Θέριζε ἐγκαίρως τὸν στάχυν τῆς εὐτυχίας, ἄλλως μαραίνεται καὶ τὸν χάνεις. Ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ ἄνθους καὶ σχισθῇ τοῦ κόμπου τὸ κάλυμμα, κόψε το πρὶν ἡ ὀσμή του ἐξατμισθῇ, κόψε το πρὶν ἀπανθίσῃ. Ἡ εὐκαιρία φεύγει ὡς τὸ ταχὺ κῦμα τοῦ ποταμοῦ· ὡς ἐκεῖνο δὲν ἐπιστρέφει ὀπίσω. (Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος Α'.)

*** Ἡ ἀναβολὴ εἶνε ὁ ὀκνηρότατος τρόπος τοῦ δαπανᾶν τὸν χρόνον. Ἡ κακίστη αὕτη συνήθεια αὐξάνει ὀσημέραι δολίως ὑφέρπουσα καὶ ἐπὶ τέλους καθίσταται πανίσχυρος. Τὸ κακὸν δὲν εἶνε μόνον, ὅτι ἀντὶ πράξεων πλάττομεν σχέδια καὶ δαπανῶμεν τὸν χρόνον εἰς ἀποφάσεις ὁπότε ὀφείλομεν νὰ μεταχειριζόμεθα καὶ τὰς στιγμὰς αὐτὰς ἐπ' ἀγαθῷ ἡμῶν τε καὶ τῶν ὁμοίων ἡμῶν, ἀλλ' ἡ δειλία αὕτη ἡ διανοητικὴ μᾶς ἀφαιρεῖ ἐπὶ τέλους ἐντελῶς τὴν δύναμιν τοῦ ἀποφασίζειν, καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ δισταγμὸς ἄγει εἰς προφανῆ κίνδυνον καὶ ἦνε ἀναπόφευκτος μία ἀπόφασις, ἔστω καὶ πεπλανημένη.

*** Οἱ γέροντες, καθὼς αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία, οὐδέποτε πρέπει νὰ καταχρῶνται τοῦ προνομίου τῆς ἀδυναμίας των.

1. Ἐπομ. ἐκ τῆς περὶ Χρήματος μελέτης τοῦ κ. Ι. Σ. Ζωγράφου.

ΤΟ ΕΚΘΕΤΟΝ

Ψυχρὸς ἐσύριζε βορρᾶς, βαθὺ τὸ σκότος ἦτο,
Καὶ ὑπνωττεν ἡ συμφορὰ μετὰ τῆς εὐτυχίας·
Ὁ ἀγρυπνῶν τὴν σιωπὴν ἐκείνην ἐφοβεῖτο
Καὶ ἔβλεπε τὸν θάνατον ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας.

Ὀλολυγμὸς ἀντήχησεν, ὀλολυγμὸς νηπίου·
Ἦτο ἓν ἔκθετον·—ἀγνὸς υἱὸς τῆς ἁμαρτίας·—
Καὶ κλαίει τὸ ταλαίπωρον πρὸ τοῦ βρεφοκομείου,
Κ' εἶδε τὴν νύκτα, πρὶν ἴδῃ τὴν χάριν τῆς πρωΐας.

Ὦ! τὴν πρωΐαν τῆς ζωῆς ποτὲ δὲν θὰ γνωρίσῃ,
Μὲ φρίκην τὴν νεότητα αὐτοῦ θὰ ἐνθυμῆται·
Ἄσμα κἀνὲν φιλόστοργον δὲν θὰ τὸ ναναρίσῃ·
Κ' ἔχει μητέρα ἄγνωστον, ἥτις γυνὴ καλεῖται...

Πῶς σπλάγχνα ἔδωκε μητρὸς ὁ Πλάστης εἰς ἓν τέρας,
Καὶ χείλη διὰ φίλημα καὶ γάλα εἰς τὰ στήθη;
Πῶς τὴν εἰκόνα ἑαυτοῦ δωρῶν εἰς τὰς μητέρας
Κἀν τῶν θηρίων τὴν στοργὴν εἰς ταύτην ἀπηρνήθη;

Ἐν μέσῳ ζάλης συλληφθὲν ἐρώτων ἀθεμίτων,
Ἐνῷ οὐδεὶς ἐσκέπτετο τὴν σκοτεινήν του μοῖραν,
Τοσοῦτον χρόνον τῆς μητρὸς ἡ ἀτιμία ἦτον,
Κ' ἐρρίφθη ἤδη ἔρημον εἰς τῆς ζωῆς τὴν θύραν.

Καὶ πέραν ὕβρεις ἀγαναῖς καὶ στίγμα ἀτιμίας,
Ἐγείρεται πολέμιος, ἀμείλικτος ἡ φύσις,
Οὐδεὶς δεσμὸς τὸ συγκρατεῖ μετὰ τῆς κοινωνίας,
Δὲν ἔχει κἀν νεότητα, δὲν ἔχει ἀναμνήσεις.

Πόσαι ὑπάρχουν Μήδειαι ἐντὸς τῆς κοινωνίας
Καλύπτουσαι τὰ αἴσχη των μὲ παιδοκτόνου σκότη
Καὶ τὴν τιμήν των σώζουσαι διὰ ψυχρᾶς κακίας!
Τί χρησιμεύει ἡ τιμὴ ἂν ἡ στοργὴ ὑπνώττῃ;

Καὶ ἤδη τίς θὰ ἀσπασθῇ τὸ δυστυχὲς παιδίον,
Καὶ τίς ἐκ τῶν ὀμμάτων του τὸ δάκρυ θὰ ἀπογύσῃ;
Ἀφοῦ καρδία μητρικὴ δὲν ἀγρυπνεῖ πλησίον,
Τίς θ' ἀπωθῇ τὸν θάνατον ἂν αἴφνης προσεγγίσῃ;

Καὶ διὰ ποῖον τὸ γλυκὺ μειδίαμα ἐκεῖνο
Τοσούτων πόνων ἀμοιβὴ πρὸς τὴν καλὴν μητέρα;
Τὸ δυστυχές· θὰ βαπτισθῇ ἀώρως ἐν τῷ θρήνῳ,
Καὶ ἄνευ τῆς ἀνατολῆς ἐπῆλθεν ἡ ἑσπέρα.

Ἂς ἀποθάνῃ κάλλιον, ἀφοῦ νεκρὸν θὰ κλίνῃ,
Ὁπόταν κράξῃ, μητέρ μου, χωρὶς ν' ἀποκριθῶσι·
Τὸ εὔθραυστον ἀνθύλλιον, εἰπέτε, τί θὰ γίνῃ,
Αἱ ῥίζαι τοῦ στελέχους του ἐὰν ἀποκοπῶσι;[1]

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΠΝΙΓΟΜΕΝΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Ποτὲ δὲν πρέπει ν' ἀπελπιζώμεθα ἐπὶ πνιγμένου, ἐνόσῳ δὲν βλέπομεν εἰς αὐτὸν ἐπελθοῦσαν τὴν *ψυχικὴν ἀκαμψίαν* τῶν μελῶν, προσέχοντες μὴ ἐκλάβωμεν ὡς τοιαύτην τὴν *ψυχικὴν συστολήν*.

Ἀλλὰ πῶς διακρίνονται ταῦτα;

Διακρίνονται ἀλανθάστως. Διάνοιξον διὰ βίας τὸ στόμα ἀνθρώπου πνιγμένου, εἰς ὃν ἐπῆλθεν

1. Δ. Παπαρρηγόπουλος.

ἡ νεκρικὴ ἀκαμψία, καὶ θὰ μείνῃ ἀνοικτόν. Διάνοιξον διὰ βίας τὸ στόμα ἀνθρώπου, εἰς ὃν ἐπῆλθε μόνον ἡ νευρικὴ συστολή· ἅμα ἀφαιρεθέντος ἀπὸ τῶν ὀδόντων αὐτοῦ τοῦ ἐργαλείου δι'οὗ διηνοίχθησαν, οἱ ὀδόντες πάλιν θὰ κλεισθῶσι.

Κατά τινας, τὰ προφανῆ συμπτώματα τῶν ὑπὸ ἀσφυξίας ἀποθανόντων εἶνε τὰ ἑπόμενα. Ἡ ἀναπνοὴ καὶ τῆς καρδίας ἡ λειτουργία παύουσιν ὅλως διόλου· τὰ βλέφαρα ἡμικλείονται· αἱ κόραι τῶν ὀμμάτων πλατύνονται· αἱ *σιαγόνες συσφίγγονται*· οἱ δάκτυλοι ἡμισυστέλλονται· ἡ γλῶσσα πλησιάζει πρὸς τὰ χείλη καὶ πληροῦται αὐτή τε καὶ οἱ ῥώθωνες ὑπὸ παγετώδους καὶ γλοιώδους τινὸς ὕλης. Ἡ δ'ἐπιφάνεια τοῦ σώματος εἶνε ψυχρὰ καὶ ὠχρά.

Εἰς δημόσιόν τινα κῆπον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ἔκειτο δεξαμενὴ πολλοῦ ὕδατος, ἠκούσθησαν αἰφνιδίως φωναὶ ὀξεῖαι· ὅλοι ἐστράφησαν πρὸς αὐτὰς ἐπτοημένοι. Παιδίον πενταετὲς εἶχε πέσει εἰς τὸ ὕδωρ καὶ δυστυχῶς εἶχε πέσει πρὸ δέκα λεπτῶν, καὶ οὐδεὶς εἶχε προσέξει, ἕως οὗ ἔτυχε νὰ διαβῇ τις πλησίον τῆς δεξαμενῆς, ὅστις ἰδὼν τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου ἔξω τοῦ ὕδατος, ἔβαλε πρῶτος φωνήν.

Εἶχε πέσει πρὸ δέκα λεπτῶν· ἐδέησε δὲ νὰ διατρέξωσιν ἕτερα πέντε ἕως νὰ εὑρεθῇ ξύλον τι μακρὸν, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ σύρωσιν ἔξω τὸ παιδίον· ἰδοὺ λεπτὰ δεκαπέντε ὡς ἔγγιστα.

Ἐν τούτοις, ἕως νὰ ἔλθῃ ἰατρὸς, ὃν ἔτρεξαν νὰ καλέσωσιν, εὑρέθη ἐκεῖ ἄνθρωπός τις, ὁ ὁποῖος εἶπε καὶ ἐγύμνωσαν τὸ παιδίον, καὶ τὸ ἐτύλιξαν ἐντὸς θερμοῦ ἐφαπλώματος μαλλίνου.

Ἡ ἀναπνοὴ καὶ τῆς καρδίας ἡ λειτουργία ἦσαν ἤδη πεπαυμένα ὅλως διόλου, τὰ βλέφαρα ἡμίκλειστα, αἱ κόραι τῶν ὀμμάτων πεπλατυμμέναι, αἱ σιαγόνες συνεσφιγμέναι, οἱ δάκτυλοι ἡμισυνεσταλμένοι, κτλ.

Εἶχεν ἔλθει δὲ καὶ ὁ πατὴρ εἰδοποιηθεὶς, καὶ ἐκράτει τὸ τέκνον του εἰς τὰς ἀγκάλας του ἀπηλπισμένος.

Ἔλεγε μόνον θρηνῶν· «Ἔχασα τὸ παιδί μου! Ἐπάγει τὸ παιδί μου!»

Ὁ ἰατρὸς ἐπρόφθασεν.

Ἐξετάζει, βεβαιοῦται περὶ τῆς συστολῆς τῶν σιαγόνων, καὶ λέγει πρὸς τὸν πατέρα θαῤῥαλέως· —Λανθάνεσθε· τὸ παιδὶ δὲν ἀπέθανε!

Καὶ τότε, ἐνῷ ὁ πατὴρ τὸ ἐκράτει ἐν τῷ μέσῳ τῶν θεατῶν, ὁ ἰατρὸς, καταβαλὼν ὅλην τὴν δύναμιν τῆς εὐρώστου χειρός του, κατώρθωσε νὰ εἰσάξῃ ἐκ πλαγίου τοῦ στόματος τοῦ παιδίου, ἀπὸ τοῦ κυνόδοντος καὶ μέσα, τὸν ἐκ ξύλου πύξου μοχλὸν, τὸν πρὸς τοῦτο ἐπιτήδειον ἐπὶ πνιγμένων.

Τόσον συνεσφιγμένοι ἦσαν οἱ ὀδόντες, ὥστε ἐθραύσθησαν τέσσαρες αὐτῶν ἀνοιγομένου τοῦ στόματος.

Ἦτο μικρὸν τὸ στόμα τοῦ πτωχοῦ παιδίου, καὶ ὁ ἰατρὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσάξῃ ἐντὸς αὐτοῦ τὸν διαστολέα (speculum)· εἰσῆξε λοιπὸν μόνον τὸν δάκτυλόν του μετὰ σπόγγου τινὸς προδεδεμένου εἰς τὴν ἄκραν φαλαινοκοκκάλου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶχε προσλάβει εὐτυχῶς· ἔπειτα ἔσυρεν ἐπιτηδείως πρὸς τὰ ἔξω τὴν γλῶσσαν, καὶ οὕτως ἠνοίχθη τὸ ἄνω τοῦ λάρυγγος.

Τὸ παιδίον τότε ἔκαμεν ὀλίγην ἔμεσιν, καὶ συγχρόνως ἔβαλε φωνήν.

Καὶ ὁ ἰατρὸς, στραφεὶς πρὸς τὸν πατέρα, δακρύοντα ὑπὸ χαρᾶς ἀῤῥήτου,—Σᾶς εἶπα, τῷ λέγει, ὅτι ὁ υἱός σας δὲν ἀπέθανε.

Τοσοῦτος τρόμος εἶχε καταλάβει τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον πατέρα, ὥστε ἐπῆραν τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ἀγκάλης του, καὶ τὸ μετέφεραν εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἐκεῖ ἐξηκολούθησεν ἡ θεραπεία.

Ὁ ἰατρὸς ἥπλωσε τὸ παιδίον ἐντὸς θερμῶν σκεπασμάτων, καὶ πλησίον του ἔθεσε δύο φιάλης ζέοντος ὕδατος· συγχρόνως δὲ ἄλλοι ἔτριβον δυνατὰ τὰ μέλη του, χεῖρας καὶ πόδας.

Ἐξηκολούθησε δὲ ὁ ἰατρὸς ν'ἀνοίγῃ ἐκ διαλειμμάτων συνεχῶν τὸ στόμα διὰ τοῦ μοχλοῦ ἐκείνου, καὶ, κρατῶν τὴν γλῶσσαν πρὸς τὰ ἔξω, νὰ εὐκολύνῃ οὕτω τὴν εἴσοδον τοῦ ἀέρος εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς.

Ὥστε ἤρχισε μετ'ὀλίγον νὰ καθίσταται ἐπαισθητὸς ὁ σφυγμὸς, ὡς καὶ νὰ ἐνδυναμοῦνται βαθμηδὸν οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας· ἀλλὰ μόλις μετὰ μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας τοιαύτας ἀδιαλείπτους προσπαθείας ἠδυνήθησαν νὰ παραιτήσωσι τὸ παιδίον ἥσυχον, βέβαιοι ὅτι ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ζωήν.

Ὅταν οἱ γείτονες τὸ εἶδον εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του ἔβαλον φωνὰς θαυμασμοῦ καὶ ἐγκαρδίου χαρᾶς.

Ἔζησε λοιπὸν, καίτοι εἶχε μείνει *δεκαπέντε λεπτὰ* ὑπὸ τὸ ὕδωρ!

Ἐγράψαμεν ταῦτα ὅπως, καὶ ἄνευ ἰατροῦ, γινώσκει ἕκαστος τί νὰ πράττῃ πρὸς βοήθειαν ἀνθρώπου ἐκπνεύσαντος ὑπὸ ἀσφυξίας.[1]

Πολλοὶ τῶν ἀσφυκτούντων, νεκροὶ ἐκλαμβανόμενοι, διάκεινται εἰς ἁπλῆν λειποθυμίαν· ὅτε πρόκειται νὰ ἐπαναγάγωμεν εἰς τὸ ζῆν ἄνθρωπον πνιγέντα δὲν πρέπει ν'ἀποκάμωμεν βοηθοῦντες αὐτὸν, οὐδὲ ν'ἀποβάλωμεν τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐλπίδα διότι ἔμεινε δεκαπέντε ἢ εἴκοσι λεπτὰ, ἢ καὶ μίαν ὥραν ἐντὸς τοῦ ὕδατος.[2]

1. Ὁ Ἀλφόνσος Κὰρρ, ἐν τῇ εὐφυεῖ του πραγματείᾳ «Προλήψεις καὶ πλάναι τοῦ λαοῦ» ἐπιγραφομένῃ, καὶ ἧς μετάφρασιν ἐδημοσίευσεν ἡ Ἑστία (ἀριθμ. 11), λέγει περὶ τῶν πνιγομένων· «Κακίστη συνήθεια ὑπάρχει ν'ἀναπηδοῦν τὸν πνιγμένον ἀπὸ τὰ ποδάρια διὰ νὰ ἀποβάλῃ ὅσον νερὸν ἔπιεν! Ὁ πνιγμένος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὔτε τρία ποτήρια νεροῦ ἔχει εἰς τὸν στόμαχόν του· πρέπει νὰ χαλαρώσωμεν τὰ φορέματά του, νὰ τὸν ἐξαπλώσωμεν ἀνάσκελα, μὲ τὴν κεφαλὴν ὀλίγον ὑψωμένην καὶ κλίνουσαν εἰς τὰ πλάγια, νὰ τρίψωμεν τὸ στῆθος, τὴν κοιλίαν καὶ τὰς κνήμας του μὲ μάλλινον ὕφασμα, καὶ νὰ προσκαλέσωμεν ἰατρόν.»

2. Ἐφανισθ. ἐκ τῶν Μωρίων Ὄσων.

ΑΘΗΝΗΣΙ.—ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ, ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, 1.